

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Magisterské prezenční studium

2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Hana Sakalová

Soudní dvůr Evropské unie

Praha 2012

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Aleš Zpěvák

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Master Full-Time Studies

2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Bc. Hana Sakalová

Court of Justice of the European Union

Prague 2012

The diploma thesis work supervisor:

JUDr. Aleš Zpěvák

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 28. 3. 2012

Bc. Hana Sakalová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu práce panu JUDr. Alešovi Zpěvákovi za jeho ochotu a pomoc při konzultacích ohledně mé diplomové práce.

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá problematikou evropského soudnictví. Věnuje se tématu fungování Soudního dvora Evropské unie. Hlavní částí práce je podrobný rozbor struktury Soudního dvora Evropské unie, procesu a průběhu řízení před tímto soudním orgánem. Zároveň jsou v práci uvedeny jednotlivé druhy řízení a také příklady rozsudků, které již tento soudní orgán vynesl.

Klíčové pojmy

Advokát, Členský stát, Evropská unie, Poradce, Předseda, Rozsudek, Řízení, Smlouva, Soudce, Soud pro veřejnou službu, Soudní dvůr, Tribunál, Účastník řízení

Annotation

This diploma thesis is about European judiciary. Main topic is about detail analysis structure of European Union tribunal, process and control in front of this judicial authority. This dissertation included different types of proceedings and also types of verdicts, which this tribunal delivered.

Key words

Lawyer, member state, European Union, advisor, chairman, judgment, trial, contract, judge, civil service tribunal, court, court of justice, tribunal, participant of lawsuit

OBSAH

1.	ÚVOD.....	9
2.	HISTORICKÝ VÝVOJ EVROPSKÉHO SOUDNÍHO DVORA VE VZTAHU K ZAKLÁDAJÍCÍM SMLOUVÁM	11
3.	STRUKTURA SOUDNÍHO DVORA.....	16
3.1	Organizační Složení Soudního dvora.....	17
3.1.1	Předseda Soudního dvora.....	17
3.1.2	Soudci a generální advokáti.....	18
3.1.3	Zasedání Soudního dvora.....	19
3.1.4	Soudní kancelář	20
3.1.5	Jazykový režim Soudního dvora.....	20
3.2	Struktura Tribunálu.....	23
3.2.1	Organizační složení Tribunálu.....	24
3.3	Vývoj a struktura Soudu pro veřejnou službu.....	24
3.3.1	Složení Soudu pro veřejnou službu.....	25
3.4	Možnost vzniku dalších specializovaných soudních komor.....	25
4.	ŘÍZENÍ U SOUDNÍHO DVORA.....	28
4.1	Písemná část řízení.....	28
4.1.1	Zahájení řízení.....	29
4.1.2	Žaloba.....	29
4.1.3	Žalobní odpověď.....	30
4.1.4	Replika a duplika.....	32
4.1.5	Předběžná zpráva soudce zpravodaje.....	32
4.1.6	Možnosti předkládání dokumentů.....	33
4.2	Ústní část řízení.....	33
4.2.1	Zpráva soudce zpravodaje.....	35
4.2.2	Přednesy řečí.....	36
4.2.3	Stanovisko generálního advokáta.....	38
4.2.4	Ukončení ústní části.....	39
4.2.5	Protokol.....	40
4.3	Porady Soudního dvora.....	40
4.4	Rozhodnutí Soudního dvora.....	41

4.4.1	Náležitosti rozsudku.....	43
4.5	Dokazování a důkazní prostředky.....	44
4.5.1	Výslech svědka.....	44
4.5.2	Znalci.....	48
5.	JEDNOTLIVÉ DRUHY ŘÍZENÍ U SOUDNÍHO DVORA, TRIBUNÁLU A SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU.....	50
5.1	Sporná řízení.....	50
5.1.1	Řízení pro porušení Smlouvy členským státem.....	51
5.1.2	Řízení pro neplatnost aktu Společenství.....	53
5.1.3	Řízení o nečinnosti orgánu Společenství.....	54
5.2	Nesporná řízení.....	55
5.2.1	Řízení o předběžné otázce.....	56
5.3	Řízení u Tribunálu.....	58
5.3.1	Řízení o neplatnosti aktu.....	59
5.3.2	Řízení ve věcech duševního vlastnictví.....	59
5.3.3	Řízení na náhradu škody.....	61
5.4	Řízení u Soudu pro veřejnou službu.....	62
6.	VZTAH SOUDNÍHO DVORA K TRIBUNÁLU A SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU.....	63
6.1	Soudní dvůr a Tribunál.....	63
6.2	Soudní dvůr a Soud pro veřejnou službu.....	64
7.	ZÁVĚR.....	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	69
	SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ.....	70
	SEZNAM OBRÁZKU, TABULEK A GRAFŮ.....	71
	SEZNAM PŘÍLOH.....	72

1. Úvod

Česká republika se přistoupením v roce 2004 do Evropské unie zavázala k tomu, že bude dodržovat systém práva Unie. Nad respektováním práv Unie dohlíží Soudní dvůr Evropské unie. Soudní dvůr Evropské unie je také soudní institucí, která je nadřazena soudům členských států. Zároveň je důležitým orgánem pro občany členských zemí, protože je orgánem chránícím jejich práva.

Z názvu vyplývá, že je práce je věnovaná historickému vývoji, struktuře a kompetencím Soudního dvora Evropské unie. Cílem práce je poskytnutí uceleného souboru informací, který se týká vývojových změn, pravidlům fungování a také vztahu k ostatním soudním orgánům. Tohoto cíle mělo být dosaženo rozborem právních ustanovení a judikatury Soudního dvora EU.

Téma Soudního Dvora EU jsem zvolila proto, že je součástí mého dosavadního studia a cítím, že jako občan EU bych o tomto institutu měla vědět více.

Práce obsahuje šest tematických okruhů. První kapitola je věnovaná historickému vývoji Soudního dvora EU i v závislosti na přístupových smlouvách. Poukazuje také na vznik Tribunálu a specializovaného soudního orgánu. Další díl ukazuje organizační strukturu Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu. Rovněž je zaměřena na soudce, generální advokáty a ostatní členy Soudního dvora EU a jejich pravomoci a povinnosti. Zajímavou podkapitolou je jazykový režim Soudního dvora EU.

Podrobné informace o průběhu řízení u Soudního dvora jsou uvedeny v následující kapitole. Kapitola je rozdělena na dvě části, z nichž první poukazuje na průběh písemného řízení a druhá polovina na průběh ústní části řízení. Nedílnou součástí jsou také důkazní prostředky, výslechy svědků a znalecké posudky.

V páté kapitole jsou nastíněny jednotlivé druhy řízení, jenž jsou podle pravomocí příslušné Soudnímu dvoru, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu. Rovněž jsou zde odkazy na judikáty, tedy na rozsudky, které tyto soudní instituce v průběhu svého působení vynesly.

Poslední kapitola porovnává vztah mezi těmito třemi soudními orgány a jejich vzájemné působení.

Pro pochopení a porozumění oblasti Soudního dvora EU bylo nutné nastudování několika publikací. Velkým přínosem pro tuto práci byly zakládací smlouvy. Podstatnými zdroji byly také judikáty a dokumenty, které byly z informačního hlediska velmi důležité.

Soudní dvůr má své vlastní internetové stránky, které byly v práci použity jako spolehlivý a významný zdroj.

Lze říci, že daná problematika se bude i nadále rozvíjet, a to hlavně díky dalším státům, které žádají nebo již čekají na přistoupení k Evropské unii.

2. Historický vývoj Evropského soudního dvora ve vztahu k zakládajícím smlouvám

Jednou z hlavních institucí Evropské unie je bezpochyby Soudní dvůr EU. Bez této instituce by chod Evropské unie byl jen těžko možný. Tato kapitola je rozdělena do několika bodů, které ukazují historický vývoj Soudního dvora v souvislosti se smlouvami, které byly podepsány.

V roce 1950 byla na základě Schumanovy deklarace podepsána smlouva, na jejímž základě vzniklo Evropské společenství uhlí a oceli. Toto společenství bylo nadnárodním spolkem, které mělo své vlastní orgány. Avšak soudní orgán mezi nimi chyběl. V roce 1952 byla podepsána Pařížská smlouva, která dala vzniknout institutu Soudního dvora, který se tím začlenil mezi orgány Evropského společenství uhlí a oceli.

V následujících letech vznikla další dvě společenství. Jednalo se o Evropské hospodářské společenství (vznik roku 1957) a Evropské společenství pro atomovou energii (založeno v tomtéž roce). Vznikem těchto dvou společenství vyvstala také otázka, jak budou jednotlivé instituce fungovat. Zda každé společenství bude mít vlastní orgány, nebo zda nebude výhodnější všechny orgány sloučit.²

Tento problém byl vyřešen v březnu roku 1957, kdy byla podepsána Dohoda o společných orgánech. Touto dohodou byl Soudní dvůr zapojen do společného soudního orgánu Evropských společenství a fungoval pod záštitou ESUO, EHS a EURATOM.

Tímto zapojením získal Soudní dvůr širší záběr pravomocí, protože se stal orgánem pracujícím pro všechna tři společenství. Do pravomocí Soudního dvora patřila: kontrola nad Komisí i ostatními orgány ES, dohled nad dodržováním Smluv, kontrolu a dohled nad plněním závazků členských zemí

---

² Fiala, Petr – Pitrová, Markéta. *Evropská unie*. 1. vyd. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2 s. 337

ES.³ Hlavním úkolem Soudního dvora bylo zajištění jednotného výkladu evropského práva tak, aby nedocházelo k nesprávné realizaci a uplatnění. Soudní dvůr tedy řešil spory, které se týkaly jak civilní, tak správní a ústavní povahy. Zároveň fungoval i jako soud odvolací. Soudní dvůr je jednou z mála institucí, která je neustálým rozšiřováním o další členské státy méně dotčena. Přijetím dalšího členského státu se jen navýší počet soudců.

Do struktury Evropského Soudního dvora byl v roce 1989 začleněn pomocný soud – Soud první instance (dnes pod jménem tribunál) a později ještě specializovaná soudní komora.⁴

Soudní dvůr a Evropské společenství uhlí a oceli

Smlouvou o ESUO se státy vzdaly určité části suverenity a otázky, které se týkaly uhlí a oceli začaly být projednávány na nadnárodní úrovni. Smlouvě o ESUO vypršela platnost v roce 2012, jelikož byla podepsána jen na 50 let. Avšak následující smlouvy z ní přejaly její základy. Hlavním důvodem vzniku Soudního dvora bylo řešení problémů, které vznikaly mezi členskými státy a ESUO, mezi členskými státy navzájem, ale také mezi jednotlivými subjekty a ESUO.

Složení Soudního dvora bylo dáno čl. 32 Smlouvy o ESUO, který stanovil Soudní dvůr jako orgán sedmi soudců. Soudci byli voleni společnou dohodou členských států. Jejich funkční období trvalo šest let a měli být každé tři roky měněni. Každá členská země měla svého soudce. Tento princip funguje dodnes. Ve Smlouvě však bylo uvedeno, že se jedná o sedm soudců, ale ESUO mělo až do roku 1973 jen šest členů. Tento problém byl vyřešen na principu

---

³Fiala, Petr – Pitrová, Markéta. *Evropská unie*. 1. vyd. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2. s. 339

⁴HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Str.120

rotace a to tak, že sedmý soudce bude z řad velkých zemí, tedy z Německa, Francie nebo Itálie.⁵

Postavení soudce mělo hned několik omezení. V období jejich funkce a následující tři roky nesměli působit v žádném podniku, který se působil na trhu s uhlím a ocelí.⁶

Soudní dvůr zasedal v plénu nebo senátech o třech soudcích. Do jeho pravomocí patřilo: rozhodování o zrušení žalob pro nedostatek pravomocí, rozhodování o žalobách pro porušení Smlouvy, rozhodování o žalobách pro podstatné porušení pravidel řízení. Zároveň měl Soudní dvůr pravomoc rozhodnout o peněžitém odškodnění poškozené strany.⁷

Soudní dvůr a Smlouva o EHS a EURATOM

Po přijetí Smluv o EHS a EURATOM nebyly myšlenky Soudního dvora nijak významně změněny. Sídlem Soudního dvora se stal Lucemburk, de Soudní dvůr sídlí dodnes. Složení Soudního dvora zůstalo nezměněno a i nadále fungovalo na principu jednoho soudce z každé členské země.

Větší změnou bylo zavedení hodnocení žalob. Smlouva o EHS stanovila typy žalob, které platí i dnes. Jedná se o žaloby: o porušení povinnosti členských států, o dohled nad zákonností sekundárních legislativních aktů, žaloba na nečinnost a žaloby na náhradu škod.⁸

Přijetím **Amsterdamské smlouvy** roku 1997 mělo dojít k připravení institucí na další rozšiřování Evropské unie. Zároveň se měla rozšířit i oblast mezinárodní spolupráce hlavně ve věcech týkajících se např. globalizace,

---

⁵ Zakládající členové ESUO: Francie, Německo, Itálie, Lucembursko, Belgie a Nizozemsko

⁶ Fiala, Petr – Pitrová, Markéta. *Evropská unie*. 1. vyd. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2. s. 339.

⁷ Článek 36 a 40 Smlouvy o ESUO

⁸ Článek 177 Smlouvy o EHS

mezinárodního zločinu, boje proti terorismu a ekologie.⁹ Díky Amsterdamské smlouvě byla rozšířena působnost Soudního dvora a to hlavně v oblasti práv jednotlivců, volném pohybu osob, lidských práv, soudní spolupráci, imigraci apod. Zároveň bylo Smlouvou dáno, že členské státy mohou žádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce.

Smlouva z Nice

Roku 2000 byla přijata Smlouva z Nice. Tato Smlouva řešila reformy institucí. Upravila funkce a pozice soudců Soudního dvora a generálních advokátů. Zároveň změnila organizaci Soudního dvora a princip řízení.

Smlouvou bylo upraveno i složení Soudního dvora, týkající se počtu soudců.

Každá členská země má mít jednoho soudce. Smlouva také stanovuje počet osmi generálních advokátů. Na žádost Rady nebo soudu může být počet generálních advokátů zvýšen. Soudní dvůr má rovněž právo vyhlásit rozsudek bez toho, aby k němu generální advokát vydal stanovisko.

Lisabonská smlouva

Dnešní svět stojí před mnoha problémy. Jedná se především o oblast energetiky, ekologie, terorismu, změn klimatu. Všechny tyto problémy také vyplouvají na povrch Evropské unie.

Evropská unie potřebuje nutně zdokonalit své vlastní fungování hlavně proto, aby se dokázala takovým problémům postavit.

Účelem Lisabonské smlouvy (13. prosinec 2007) je hlavně reforma institucí Evropské unie. Lisabonská smlouva mění Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o evropském Společenství. Tímto vznikla nová smlouva s názvem Smlouva o fungování EU (SFEU). Soustava tří soudů evropské unie se nyní nazývá Soudní dvůr Evropské unie.

---

⁹ Fiala, Petr – Pitrová, Markéta. *Evropská unie*. 1. vyd. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2. s. 152

Lisabonská smlouva sebou také nese změny, které se týkají práv občanů EU. Je zde zaveden institut občanské iniciativy, což znamená, že se občané mohou podílet na tvorbě zákonodárství a na rozhodování o problémech Unie. Prvně je zde také zmíněna možnost odchodu členského státu z EU.

K lepšímu fungování Unie nevede jen novelizace zákonů, je také potřeba reforma struktury. Což vedlo ke změně Komise, Rady a Evropského parlamentu. Přeměna byla patrná hlavně díky změně hlasování v Radě. Lisabonská smlouva také dala vzniknout nové funkci a to Vysokému představiteli pro zahraniční a bezpečnostní politiku.

Touto Smlouvou byly také upraveny a rozšířeny pravomoci Soudního dvora EU. Bohužel to mělo za následek to, že Soudní dvůr je více zatížen a prodloužila se i doba řízení.

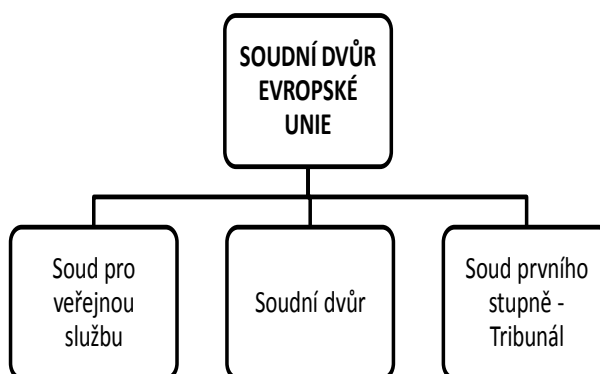
Volba soudců a generálních advokátů je nyní nastavena tak, že členské státy vyberou ze svých řad své soudce a ti jsou následně odsouhlaseni speciálním výborem, který je k tomu určen. Soudní dvůr také získal nové pravomoci v oblasti přezkumu legality aktů přijatých Evropskou radou v případech, kdy se svým jednáním týkají třetích osob.¹⁰

---

¹⁰ *Vláda ČR* [online]. Analýza dopadů Lisabonské smlouvy. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/dokumenty/Analyza-dopadu-Lisabonske-smlouvy.pdf>>. s. 7.

3. Struktura Soudního dvora

Soudní dvůr je založen na principu svěřené pravomoci, což znamená, že Soudní dvůr má stanovené určité meze, ve kterých může jednat. Tyto meze jsou ustanoveny zakládacími smlouvami a ostatními předpisy. Soudní dvůr má pouze oprávnění k aplikaci a výkladu práva Společenství. Tím se liší od vnitrostátních soudů, které mají všeobecnou pravomoc.¹¹ Soudní dvůr je často zaměňován s mezinárodními soudy se sídlem v Evropě, jako je: Evropský soudní dvůr pro lidská práva (se sídlem ve Štrasburku) a Mezinárodní soudní tribunál (se sídlem v Haagu). První zmiňovaný soud řeší stížnosti, které se ve valné většině týkají porušení práv individuálních subjektů. Stížnost však mohou podat i členské státy, sdružení nebo nevládní organizace. Mezinárodní soudní tribunál má za úkol řešit mezinárodní spory v rámci členských států OSN. A to v oblastech hospodářských a ekonomických práv, diplomatických vztahů tranzitních a národnostních práv. Soudní dvůr EU se v dnešní době skládá ze tří orgánů. Mezi tyto soudní orgány patří: Soudní dvůr, Tribunál a Soud pro veřejnou službu viz obr. č 1.

obr. č. 1 : Struktura Soudního dvora Evropské unie

¹¹ Tichý, L., Arnold, R., Svoboda P., Zemánek, J., Král, R: Evropské právo, 2. vydání. Praha, C.H.Beck, 2004, ISBN 80-7261-061-9 s. 330

3. 1 Organizační složení Soudního dvora

Soudní dvůr se skládá z 27 soudců (každá členská země má jednoho soudce, tento princip je využíván i pro Soud prvního stupně-Tribunál) a 8 generálních advokátů.

- Předseda
- Soudci + generální advokáti
- Vedoucí soudní kanceláře
- Pomocní zpravodajové
- Obslužné útvary Soudního dvora (tzv. služby) – K těmto útvarům patří například: ředitelství překladů, ředitelství tlumočení, tisková a informační služba, knihovna, výzkum a dokumentace, personální a finanční ředitelství a technická správa.¹²

3. 1. 1 Předseda Soudního dvora

Tato funkce opravňuje k vedení činnosti Soudního dvora. Předseda Soudního dvora předsedá a vede soudní jednání a zodpovídá za správné vedení Soudního dvora.

Předsedou Soudního dvora je od roku 2003 Vassilios Skouris. Již od roku 1999 působil na poli Soudního dvora jako soudce.

narozen v roce 1948, diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970).

V letech 1972-1977 byl profesorem na univerzitě v Hamburku. Působil také jako profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu a na univerzitě v Soluni. V letech 1989 a 1996 byl řeckým ministrem vnitra. Mezi jeho další

---

¹² Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství stanovený režimem nařízením Rady(ES, Euratom)č.2104/2005

funkce patří: člen správního výboru na krétské univerzitě (1983-1987), ředitel Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1997-2005), předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992-1994), člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993-1995), člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994-1996), člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995), člen správního výboru Řecké národní školy veřejné správy (1995-1996), člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997-1999) a předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998.¹³

3. 1. 2 Soudci a generální advokáti

Soudci jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a které splňují požadavky nezbytné k výkonu nejvyšších soudních funkcí ve svých zemích nebo jsou obecně uznávanými znalci práva.¹⁴

Generální advokát je též označován jako „generální právní zástupce“, pro český jazyk je znám spíše termín soudce zpravodaj. Soudci a generální advokáti jsou určeni společnou dohodou vlád členských států po konzultaci výboru pověřeného vydáním stanoviska k vhodnosti navržených kandidátů k výkonu dotčených funkcí. Jejich funkční období je šestileté s možností opakovaného jmenování.¹⁵ Soudce musí pro vykonávání své funkce ovládat francouzský jazyk, který je vnitřním pracovním jazykem soudu. Soudci Soudního dvora volí ze svého středu předsedu Soudního dvora na dobu tří let, s možností opakovaného zvolení. Je volen tajným hlasováním. Soudcem se stává ten, který je zvolen absolutní většinou hlasů. Při neúspěchu postačuje ve druhém kole nejvyšší počet hlasů. Pokud dojde k remíze mezi dvěma kandidáty, je zvolen ten, který je věkově starší. Předseda řídí činnost Soudního

---

¹³ <http://curia.europa.com>

¹⁴ <http://curia.europa.com>

¹⁵ HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. str.221

dvora a předsedá zasedáním a poradám největších soudních kolegií.

Po skončení jejich funkčního období dochází k jejich výměně. Důvodů k výměnám je hned několik, někteří jsou měněni kvůli tomu, že se střídá jejich politická příslušnost nebo také, že je v zájmu soudců vrátit se zpět do soudního systému vlastní země, do soukromé praxe nebo pokračovat na akademické půdě.¹⁶

„Generální advokáti jsou vytvořeni podle vzoru francouzských *Commissaires du Gouvernement* u státní rady, kteří mají postavení rovnoprávných členů Soudního dvora. Generální advokáti jsou Soudnímu dvoru nápomocní. Jsou pověřeni zcela nestranným a nezávislým přednesením právního názoru. Mají za úkol, aby většině případů řízení před Soudním dvorem vyhotovili při plné nestrannosti závěrečný návrh. Jedná se přitom o právní dobrozdání s konkrétními návrhy rozhodnutí, které spočívají v podrobném ověření formálního a materiálního právního stavu. Závěrečné návrhy, i když nejsou závazné, tvoří základ pro rozhodování soudců. Ve většině případů souhlasí navazující rozhodnutí soudců se závěrečnými návrhy. Zde se odráží podpůrná funkce generálních advokátů vůči soudcům.“ Hebltová (2010, str. 42) ¹⁷

3. 1. 3 Zasedání Soudního dvora

Soudní dvůr zasedá v Senátech, Velkých Senátech a výjimečně v Plénu. Senáty se skládají z pěti nebo ze tří soudců. Velké Senáty jsou složeny ze třinácti soudců. Pokud to situace vyžaduje, zasedá Plénum, které je složeno ze všech soudců.¹⁸

Ve zvláštních případech jsou Plénu předkládány věci, které jsou stanoveny statutem Soudního dvora. Mezi zvláštní a mimořádné případy, které řeší

---

¹⁶ Šlosarčík, I. *Politický a právní rámec evropské integrace*. Praha: Istitut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2005 ISBN 80-903237-5-8

¹⁷ HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Strana 42

¹⁸ Jednací řád Soudního dvora Evropských společenství ze dne 18. prosince 2006

Plénium, se řadí např. odvolání z funkce veřejného ochránce práv nebo odvolání evropského komisaře.

Velký Senát zasedá na návrh členského státu, který je přímo účastníkem řízení. Zasedá také v případech, kdy se jedná o složité nebo důležité věci.

Méně důležité záležitosti jsou projednávány v Senátech, které jsou složeny z pěti nebo ze tří soudců¹⁹.

3. 1. 4 Soudní kancelář

Soudní kancelář je administrativním orgánem Soudního dvora a odpovídá za vedení rejstříku, do kterého se zapisují veškeré procesní úkony. Zápisy do rejstříku jsou veřejné listiny. Je tedy možné do těchto spisů nahlížet. Po zaplacení poplatku, obdrží žadatel opis nebo výpis.²⁰

Vedoucí soudní kanceláře je z úřední moci předsedy odpovědný za přijímání, předávání a úschovu všech písemností, stejně tak i za doručování stanovené tímto řádem. Vedoucí soudní kanceláře uchovává pečeti. Je odpovědný za archiv a dbá na zveřejňování publikací Soudního dvora.²¹

3. 1. 5 Jazykový režim Soudního dvora

Jednacími jazyky jsou angličtina, bulharština, čeština, dánština, estonština, fínština, francouzština, irština, italština, litevština, lotyšština, maďarština,

---

¹⁹ <http://curia.europa.eu>

²⁰ Jednací řád Soudního dvora Evropských společenství ze dne 19. června 1991 (Úř. věst. L 176, 4.7.1991, s. 7, a Úř. věst. L 383, 29.12.1992 s. 177 – opravy)

²¹ Jednací řád Soudního dvora Evropských společenství ze dne 19. června 1991 (Úř. věst. L 176, 4.7.1991, s. 7, a Úř. věst. L 383, 29.12.1992 s. 177 – opravy)

maltština, němčina, nizozemština, polština, portugalská, rumunština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština a švédština.²²

Pracovním jazykem Soudního dvora je francouzština. Jednací jazyk volí žalobce, existují však výjimky. Pokud žaloba směřuje proti členskému státu, fyzické nebo právnické osobě členského státu, bude jednacím jazykem úřední jazyk uvedeného státu. Je také možné, že na základě společné žádosti účastníků řízení, bude povoleno používání jiného jednacího jazyka. Veškeré písemnosti a dokumenty jsou vedeny v jednacím jazyce, pokud jsou vyhotoveny v jiném jazyce, musí být opatřeny překladem.²³

Tlumočení

Tlumočení má na starosti ředitelství simultánních překladů, které má přibližně 69 osob. Simultánní tlumočení (tlumočnický při něm zároveň poslouchá řečníka a zároveň tlumočí, přičemž s řečníkem drží krok) je nezbytné jak při řízeních u Soudního dvora, tak i při oficiálních návštěvách a slavnostních událostí. Kabiny pro simultánní tlumočnické se nacházejí po stranách soudní síně. Tlumočnické působí v první linii mnohojazyčnosti a starají se o to, aby rozdílnost jazyků nebyla překážkou porozumění. Tlumočnické útvary Evropské unie jsou největšími světovými zaměstnavateli konferenčních tlumočnicků. Soud jejich služeb využívá podle toho, jaký je charakter projednávané věci, nebo podle toho, jak je případ závažný. Pokud členský stát přistoupí do jednání, musí být simultánně překládáno do úředního jazyka tohoto státu, jedná se o jedno ze základních pravidel. Do co největšího počtu úředních jazyků jsou tlumočena řízení, která jsou projednávána před velkým senátem nebo plénem. Simultánní překlad je přiblížením pro soudce, kteří neovládají konkrétní jednací jazyk, nebo neovládají jazyk, kterým jednájí znalci po případě svědci. Tím, že jsou jednání simultánně překládána, jsou tak ústní projevy zpřístupněny i veřejnosti, která se účastní v jednací síni. Jednací

---

²² Jednací řád Soudního dvora Evropských společenství ze dne 19. června 1991 (Úř. věst. L 176, 4.7.1991, s. 7, a Úř. věst. L 383, 29.12.1992 s. 177 – opravy)

²³ HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Strana 44

síně jsou pro veřejnost perfektně vybavena. Nachází se zde několik desítek míst pro veřejnost a všechna tato místa jsou vybavena audio technikou. Tato technika umožňuje sledovat řízení ve všech jazycích, do kterých je zrovna tlumočeno.²⁴

Překlady

Překladatelskou činnost Soudního dvora má na starosti ředitelství překladů. Překladaelé dokazují zbavit jazykové komunity rozdílů. Tato náročná práce je často považována za umění. Je velice obtížné převést myšlenky, které někdo sepsal v jednom jazyce, do jiného jazyka. Překladatel musí vystihnout způsob použití jazyka, pochází z jiné kultury. Překlady umožňují občanům našeho stále propojenějšího světa spolu komunikovat a ovlivňovat společnou budoucnost, aniž by se museli vzdát svého jazyka – nedílné součásti své identity.²⁵ V současné době Evropská unie pokrývá 23 úředních jazyků. Překladaelé u Soudního dvora musí mít právnické vzdělání a odpovídající pracovní zkušenosti. Každá země se svým úředním jazykem má svou vlastní divizi, ve které pracuje dvacet až pětadvacet právníků překladatelů. Hlavní náplní práce překladatelů je překlad rozsudků Soudního dvora.²⁶

Soud pro veřejnou službu vznikl v roce 2005 a reprezentuje zvláštní soudní komoru, která je připojená k Tribunálu. Důvodem vzniku bylo celkové přetížení tribunálu. Statut Soudního dvora přesně vymezuje pravomoci, postavení a složení tohoto soudního orgánu. Soud pro veřejnou službu je složen ze sedmi soudců, kteří jsou voleni na období šesti let. Po tomto období mají možnost znovuzvolení. Počet soudců může být i vyšší. Soudce vybírá výbor, který je složen z bývalých členů Soudního dvora, Tribunálu a z obecně respektovaných právníků. Výbor tedy navrhne několik soudců, kteří jsou pak jmenováni Radou. Soudci musí být nestranní a nezávislí, zároveň musí být občany EU. Na dobu tří let volí soudci svého předsedu, který má opět možnost

---

²⁴ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X. str. 114

²⁵ tlumočení a překládání pro EU dostupné z <http://cdt.europa.eu/>

²⁶ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X. str. 115

znovuzvolení. Od roku 2011 tuto funkci zastává Sean Van Raepenbusch původem z Belgie.²⁷

3. 2. Struktura Tribunálu

Tribunál byl ustaven v r. 1989 na základě ustanovení Jednotného evropského aktu. Dříve byl Tribunál znám pod názvem Soud prvního stupně. Hlavním účelem vzniku nového soudního orgánu bylo ulehčení Soudnímu dvoru od případů, které byly z právního hlediska jednodušší, ale také od případů administrativně a analyticky náročnějších. Soudní dvůr se tak může lépe soustředit na své hlavní poslání, kterým je jednotný výklad práva Unie. Tribunál je složen v současnosti z 27 soudců. Soudci jsou voleni na funkční období šesti let. Stejně jako u Soudního dvora mají možnost opakování mandátu. Soudci Tribunálu si volí ze svého středu předsedu, jehož volební období trvá tři roky. Na rozdíl od Soudního dvora nemají soudci k dispozici generální advokáty. Pokud je to však nutné, může být funkce generálního advokáta svěřena jednomu ze soudců. Tribunál má také své senáty, které jsou složeny z pěti nebo tří soudců. Ve výjimečných případech může senát zasedat ve Velkém senátu (v počtu třinácti soudců) nebo v plénu. V případě méně závažných věcí může být rozhodováno samosoudcem. Ten může rozhodovat pouze v případech, které jsou určeny pro tříčlenný senát. Nicméně řízení, ve kterých rozhoduje samosoudce nejsou nijak obvyklá. Více jak tři čtvrtě případů je projednáváno před senáty složených ze tří nebo pěti soudců. Pokud se jedná o jazykové a správní potřeby, obrací se Tribunál na Soudní dvůr. Tribunál také disponuje vedoucím kanceláře. Od chvíle, kdy byla přijata Smlouva z Nice, je Tribunál v jedné rovině se soudním dvorem,²⁸ viz tab.č.1.

---

²⁷ CURIA [online]. 2012 [cit. 2012-03-09]. *Soud pro veřejnou službu*. Dostupné z WWW: <http://curia.europa.eu/jcms/jcms/T5_5230/>.

²⁸ HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Strana 58

3. 2. 1 Organizační složení Tribunálu

Složení, administrativa a činnost Tribunálu je velice podobná Soudnímu dvoru. Většina ustanovení Statutu a Smlouvy o ES, které se vztahují k Soudnímu dvoru, se vztahují i k Tribunálu. Členy tribunálu tedy jsou:

- Soudci (z každé členské země jeden soudce, v dnešní době tedy v počtu 27)
- Generální advokát (jen ve výjimečných případech, jinak tribunál generálním advokátem nedisponuje)
- Vedoucí soudní kanceláře

Českým soudcem Tribunálu je od roku 2004 prof. Irena Pelikánová (narozena v roce 1949; doktorka práv; profesorka obchodního práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy; členka Legislativní rady české vlády)²⁹

3. 3 Vývoj a struktura Soudu pro veřejnou službu

Z důvodu neustálého zvyšování počtu členských států rostla potřeba dalšího pomocného soudního orgánu. Soudnímu dvoru bylo odlehčeno vznikem Tribunálu, který funguje od roku 1989. V posledním desetiletí neustále vzrůstá počet podání a ani dva soudní orgány nedokázaly efektivně tento nárůst pokrýt. Z tohoto důvodu začal v roce 2005 fungovat nový soudní orgán - Soud pro veřejnou službu, který měl stávajícím soudním orgánům odlehčit jejich práci. Soudu pro veřejnou službu je specializovaným soudním orgánem, který řeší spory z oblasti veřejné služby Evropské unie³⁰. Soud pro veřejnou službu je příslušný pro rozhodování v prvním stupni o sporech mezi Evropskou unií a jejími zaměstnanci. Stejně jako soudci Soudního dvora a Tribunálu musí být soudci tohoto soudu nestranní a způsobilí vykonávat práci v soudnictví.

---

²⁹ prezentace členů dostupné na: [www. http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7035/](http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7035/)

³⁰ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X. str. 319

Tribunál řešil v roce 2005 na 540 případů, které se týkaly zaměstnaneckých sporů. Průměrná délka řízení pak byla 19 měsíců. Po vzniku Soudu pro veřejnou službu a přesunutí těchto sporů do pravomoci tohoto soudu se průměrná délka řízení zkrátila na 13 měsíců. Po vzniku Soudu pro veřejnou službu se uvažuje o dalším rozšíření soudního aparátu, hlavně o vzniku soudu, který by rozhodoval o věcech v oblasti patentů.

3. 3. 1 Složení Soudu pro veřejnou službu

Soud pro veřejnou službu je složen ze sedmi soudců, kteří jsou voleni na období šesti let a také mají možnost znovuzvolení. V případě potřeby je možné počet soudců zvýšit. Zasedání Soudu pro veřejnou službu probíhá ve tříčlenných senátech, pětičlenných senátech, v závažných případech i v plénu nebo jako samosoudce. Soud pro veřejnou službu má také svého vlastního vedoucího soudní kanceláře, jehož funkční období trvá šest let. V dnešní době je v této funkci Waltraud Hakebergová³¹ pocházející z Německa.

Soud pro veřejnou službu rozhoduje hlavně ve věcech, které se týkají sporů mezi orgány EU a jejich zaměstnanci. Soudní dvůr potřebuje zefektivnit svou práci, proto se do budoucna počítá s rozšířením o další specializovanou komoru jako je Soud pro veřejnou službu.

3. 4 Možnosti vzniku nových soudních komor v budoucnu

V současné době, se hovoří o vzniku nového specializovaného soudu, který by řešil věci týkající se patentů. Již delší dobu probíhají diskuze na téma vytvoření společného evropského patentů.

---

³¹ http://curia.europa.eu/protokolární_řád

Udělování patentů má nyní v kompetenci Evropský patentový úřad se sídlem v německém Mnichově. Podání patentu je relativně složitou záležitostí, jelikož žádost o patent je nejdříve posouzena Evropským patentovým úřadem a následně, po splnění patřičných podmínek, je patent vydán. Žadatel o patent podává žádost ve své zemi. Tento systém je z hlediska času a financí velice náročný, protože žadatel musí počítat s náklady na překlad.

S jednotným Evropským patentem by měl vzniknout i specializovaný soud. Soud by měl řešit nejen platnosti patentů, ale také náhrady škod a spory, které se týkají patentové ochrany.³²

Rada předložila v roce 2003 návrh, který ukazoval složení navrhovaného soudu. Soud by měl být ve složení sedmi soudců, kteří by byli jmenováni Radou a to na dobu tří let a opět s možností opakovaného zvolení.

V rámci Tribunálu by pak měl být specializovaný senát, který by řešil odvolání tohoto specializovaného soudu. Byla by zde i možnost, aby ve zvláštních případech odvolání řešil i Soudní dvůr. Soud společně s jednotným patentem EU by zajišťoval patentovou ochranu EU. Soudní rozsudky by měly platnost po celé EU.

Rada v roce 2008 návrh přepracovala a přišla s poměrně odlišným nápadem. Ten se týkal toho, že by vznikl soud první instance, který by měl i svůj vlastní odvolací soud. Soudní dvůr si nechal vypracovat posudek. Na základě tohoto posudku však zaujal zamítavé stanovisko. Tvrdil totiž, že vznik soudu by narušil rozdělení kompetencí institucí EU. A že není v souladu se Smlouvami EU.

Námětem k diskusi může být otázka, zda a jak se Soudní dvůr Evropské unie rozšíří.

---

³² http://europa.eu/legislation_summaries/patent_spolecensvti

Soud tedy zaujal odmítavý postoj, nicméně je potřeba zdůraznit, že vytvoření patentového soudu je důležité.

Případně by mohl být odsouhlasen návrh na založení takového soudu, který by byl jednotný všem členskými zeměmi a soud by byl schopen zajistit plnou působnost pravidel EU. Podoba takového soudu však ještě nebyla navrhována, proto se jedná prozatím jen o hypotézu.³³

---

³³ [http://europa.eu/legislation_summaries/patent spolecnenstvi](http://europa.eu/legislation_summaries/patent_spolecnenstvi)

4. Řízení u Soudního dvora

Proto, aby se mohla integrace efektivně a zdárně rozvíjet, je zapotřebí, aby jak evropské orgány, tak i členské státy, fyzické či právnické osoby dodržovali předpisy práva Společenství. Hlavní a tedy základní činností Soudního dvora je dohled nad dodržováním práv Společenství. Řízení u Soudního dvora se skládá ze dvou částí: písemné a ústní části. Písemná část je podrobnější a z hlediska významu je důležitější než písemná část.³⁴ Z čehož vyplývá, že ústní část řízení následuje po písemné části. Informace pro účastníky řízení a jejich poradce jsou vedeny v jednacím řádu Soudního dvora, Praktických pokynech a v Průvodci pro poradce.³⁵

4.1. Písemná část řízení

Písemná část je základní a hlavně významově nejdůležitější částí řízení u Soudního dvora. V této části musí účastníci řízení velice podrobně vysvětlit důvody pro zahájení řízení. Důležité jsou také jejich argumenty pro zahájení řízení a také jejich návrhy, jak by měl soud rozhodnout. I přesto, že je písemná část důležitější, nesmí se opomínat ústní část. Na základě jednacího řádu Soudního dvora a soudní praxe lze říci, že pokud jsou v písemné části nějaké chyby nebo nesprávnosti, je velmi obtížné tyto chyby v ústní části napravit. Proto se všeobecně doporučuje důkladná a pečlivá příprava písemné části.³⁶

---

³⁴ Viz tab.č.2

³⁵ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X. str. 180

³⁶ Tamtéž str. 181

4. 1. 1 Zahájení řízení

Doručením návrhu na zahájení řízení soudní kanceláři se zahajuje řízení před Soudním dvorem. Je několik typů řízení. Může se jednat o žalobu žalobce, rozhodnutí soudu členského státu požadující odpověď na předběžnou otázku³⁷, nebo o opravný prostředek proti rozhodnutí Soudu prvního stupně.

4. 1. 2 Žaloba

Veškerá komunikace mezi účastníky řízení a Soudním dvorem je spravována prostřednictvím Soudní kanceláře. Proto i žaloba musí být podána vedoucímu Soudní kanceláře, který ji pak doručí ostatním účastníkům řízení. Žaloba musí být podepsána zmocněncem nebo advokátem žalobce a musí být předložena ve stanoveném počtu kopií a musí být navíc předložena v překladu do jednacích jazyků.³⁸ Po té, co je žaloba doručena do Soudní kanceláře a je přeložena do pracovního jazyka, předkládá se soudci zpravodaji.

Písemná žaloba musí obsahovat:

- a) jméno (název) a bydliště (sídlo) žalobce;
- b) označení strany, proti níž žaloba směřuje;
- c) předmět sporu a stručný popis žalobních důvodů;
- d) návrhové žádání žalobce;
- e) popřípadě označení důkazů.³⁹

Stejně jako všechny žaloby, tak i žaloby u Soudního dvora je třeba doplňovat přílohami. K žalobám se přikládá mimo jiné existence žalobce. Tato skutečnost

---

³⁷ Předběžná otázka: Řízení o předběžné otázce má především za cíl zajištění jednotného výkladu a stejné aplikace komunitárního práva a napomáhá vnitrostátním orgánům správně komunitární právo uplatňovat. Řízení v zásadě spočívá v dialogu mezi soudci vnitrostátních soudů a ESD a představuje tudíž základ spolupráce soudních orgánů členských zemí a ESD.

³⁸ Článek 37 odst. 2 jednacního řádu Soudního dvora

³⁹ Článek 38 odst. 2 jednacního řádu Soudního dvora

se dokládá výpisem z obchodního rejstříku. Žaloba může také obsahovat vady, které mohou mít fatální následky. Touto vadou může být např. neuvedení některého povinného údaje. Pokud nejsou k žalobě přiloženy přílohy, může být žalobci stanovena lhůta, kdy má tyto vady odstranit. Návrh na odstranění chyb a časovou lhůtu určuje vedoucí Soudní kanceláře. V případě, že žalobce chyby v dané lhůtě neodstraní, může být žaloba označena za nepřípustnou.

Po podání žaloby se zveřejňuje v Úředním věstníku tzv. *sdělení o podání žaloby*. Toto sdělení obsahuje stručné shrnutí žaloby, obsahuje také jednací číslo, účastníky řízení, zástupce žalobce a hlavní důvody a argumenty, proč je žaloba podávána. Sdělení se vyhotovuje v jednacím jazyce a následně je překládáno do všech úředních jazyků. Jelikož je tento proces poměrně zdoluhavý objevuje se *Sdělení o podání žaloby* ve věstníku dva až čtyři týdny od vlastního podání žaloby. V některých případech se může tato doba prodloužit až na několik měsíců. Vše je závislé na složitosti a rozsahu překládaného textu.⁴⁰

4. 1. 3 Žalobní odpověď

Prostředkem obrany žalovaného v písemné části řízení u Soudního dvora je žalobní odpověď. Žalobní odpověď se připravuje na základě žaloby, která byla žalovanému doručena. Prostřednictvím žalobní odpovědi, se může žalovaný vyjádřit k žalobě, která je proti němu směřována. Tato odpověď musí být velice pečlivě připravena, jelikož je to jedna z možností, jak může žalovaný argumentovat na svou obranu. Více možností, jak se bránit, v následném řízení žalovaný zpravidla nedostane.⁴¹

---

⁴⁰ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X. str. 205

⁴¹ Tamtéž str. 206

Žalobní odpověď musí obsahovat:

- 1) označení, že jde o žalobní odpověď
- 2) jméno a bydliště žalobce, popř. název a sídlo žalobce
- 3) číslo projednávané věci (číslo a rok, kdy byla žaloba podána)
- 4) jméno a bydliště žalovaného, popř. název a sídlo žalovaného
- 5) jméno a postavení zmocněnce nebo advokáta žalovaného
- 6) skutkové a právní argumenty, které se týkají tvrzení a návrhů žalobce (v Praktických pokynech je doporučeno, aby žalovaný formuloval své argumenty co nejvíce podle žalobních důvodů. Tím předejde chaosu v žalobní odpovědi a zjednoduší tak soudcům práci s dokumentem. Navíc je na žalovaného pohlíženo pozitivněji, pokud je dokument dobře a přehledně připravený, než když je dokument chaotický.)
- 7) návrhové řízení žalované strany (zde také žalovaný navrhuje, jak má Soudní dvůr rozhodnout o nákladech řízení.)
- 8) označení navrhovaných důkazů
- 9) datum žalobní odpovědi
- 10) podpis zástupce žalovaného.⁴²

Stejně jako žaloba musí žalobní odpověď kromě povinných údajů obsahovat i přílohy. V případě, že je žalovaný právnickou osobou, předkládá výpis z obchodního rejstříku, čímž prokáže svou existenci. Advokát žalovaného musí také předložit Soudnímu dvoru potvrzení o tom, že může žalovaného zastupovat.

---

⁴² Článek 40 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora

4. 1. 4 Replika a duplika

Replika je ještě jednou možností, jak se může žalobce písemně vyjádřit. Jedná se tedy o jedinou dodatečnou možnost pro žalobce, jak navrhnout nové důkazy, aby tak podpořil své původní tvrzení v žalobě. Replika je sepisována jako odpověď na argumenty, které byly uvedeny v žalobní odpovědi. Při podávání nových důkazů musí žalobce své zpoždění oddůvodnit. Jednací řád Soudního dvora nemá pro podání repliky stanovenou přesnou časovou lhůtu. Časovou lhůtu tedy určuje předseda senátu. Pravidla pro formu a doručování repliky jsou stanovena v Jednacím řádu.

Duplika je vlastně odpovědí na repliku. Její forma a podání je stejná jako u dupliky. Žalovaný má tedy ještě jednu možnost vyjádřit se k novým důkazům, které žalobce uvedl ve své replice. Stejně jako u dupliky, i v případě repliky, stanovuje lhůtu na její podání předseda příslušného senátu.⁴³

4. 1. 5 Předběžná zpráva soudce zpravodaje

Předběžná zpráva soudce zpravodaje je dokument, který představuje základ pro konkrétní řízení. Má specifickou funkci, kterou je vedení a určování směru, kudy se bude dále řízení vyvíjet. Lhůta stanovení předběžné zprávy je stanovena předsedou Soudního dvora. Je předkládána na všeobecné schůzi Soudního dvora a to až po té, kdy je předložena žaloba a žalobní odpověď (případně repliky a dupliky). Časová lhůta pro předběžnou zprávu se pohybuje mezi dvěma až čtyřmi měsíci. Soudce zpravodaj tedy předloží svou předběžnou zprávu na všeobecné schůzce Soudní dvora, kde se následně rozhodne o návrzích, které zpráva obsahuje. Je zde vyslechnut i generální advokát. Praxe probíhá tak, že členům soudního dvora je zpráva zaslána nejpozději dva týdny před všeobecnou schůzí. Pro účastníky řízení není předběžná zpráva zpřístupněna, ani se jim nedoručuje. Zpráva má několik částí. Jsou zde shrnuty návrhy, důvody a argumentace účastníků řízení, dále pak je

---

⁴³ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X.

zde uveden dosavadní průběh řízení a zda je potřeba dalších důkazů. Soudce zpravodaj dále navrhuje, jakému kolegiu by měl být příslušný případ přidělen (senát složený ze tří soudců, pětičlenný senát, velký senát nebo plénum). Právní zástupci mohou být Soudním dvorem požádáni, aby se dohodli na společném postupu při přednesu řečí na jednání, čímž se zefektivňuje řízení.

Pokud není potřeba provádět dokazování, všeobecná schůze Soudního dvora rozhodne o ukončení písemné části řízení.⁴⁴

4. 1. 6 Možnosti předkládání dokumentů

Účastníci řízení mohou podat své dokumenty pomocí pošty, faxu nebo e-mailu nebo osobně.

Poštovní adresa:

Soudní dvůr Evropské unie
Kancelář Soudního dvora
Rue du Fort Niedergrünwald
L-2925 Luxembourg

Fax: (352) 43 37 66

Courriel: ECJ.Registry@curia.europa.eu⁴⁵

4. 2. Ústní část řízení

Po písemné části řízení u Soudního dvora následuje ústní část. Tato část je významově méně důležitou a má jen doplňující charakter písemné části. Neznamená to však, že je jen pouhou formalitou. Při ústním řízení odpovídají

---

⁴⁴ Článek 44 odst. 1 a 2 jednacího řádu

⁴⁵ http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7030/#postal

zástupci stran na otázky, které jim kladou členové soudního orgánu. Pověštinou jsou tyto otázky kladeny soudcem zpravodajem a generálním advokátem. Zástupci stran mají také možnost předložit nové argumenty a objasnit body svého podání, které jsou rozsáhlé nebo problematické. Ústní část řízení se odehrává před konkrétním senátem Soudního dvora. Nejprve jsou na řadě přednesy zpráv soudce zpravodaje, poté jsou vyslýcháni zástupci jednotlivých účastníků řízení, dále je vyslechnut návrh rozhodnutí generálního advokáta a v poslední řadě jsou vyslýcháni svědkové a znalci.⁴⁶ Ústní část řízení je na rozdíl od té písemné časově omezena a zahajuje ji předseda senátu, který je také odpovědný za její postup.

Kontrolu nad délkou projevů a organizační věci, které jsou spojeny s ústní částí, má pod dohledem vedoucí soudní kanceláře. Ústní jednání je povětšinou veřejné. O neveřejné jednání se může jednat jen pokud jsou k tomu vážné důvody nebo pokud o neveřejné jednání zažádají účastníci řízení. V takovém případě se nesmí zveřejňovat obsah tohoto jednání. Ústní část řízení je započata podle pořadí v jakém skončila písemná část. Předseda senátu může projednat konkrétní věc v případě zvláštních okolností přednostně. Stejně tak může rozhodnout i o pozdějším projednávání konkrétní věci.⁴⁷ Účastníci jednání mají možnost předložit žádost, která jim umožní, aby byli během ústní části řízení vyslechnuti. V případě, že si účastník zažádá o to, aby došlo k přednesu řečí, musí tak učinit v termínu tří týdnů od doby, kdy došlo k ukončení písemné části řízení. V žádosti musí být uveden důvod, proč chce být účastník řízení vyslechnut. Přednesy řečí často celé řízení prodlužují. I z tohoto důvodu by měl žadatel o přednesy řečí vyhodnotit, zda bude jejich výslech pro řízení přínosem. V žádosti musí být také uvedeno, kterou část spisu nebo na které argumenty je důležité se zaměřit.⁴⁸

Jednání vede a zahajuje předseda. Pokud zasedá velký senát nebo plénum, datum a hodinu začátku řízení určuje předseda Soudního dvora. V případě, že

---

⁴⁶ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X, str. 142

⁴⁷ Tamtéž str. 143

⁴⁸ Článek 48 Praktických pokynů týkající se přímých žalob a kasačních opravných prostředků

zasedá jen tříčlenný nebo pětičlenný soud, určuje datum a čas jednání předseda konkrétního senátu. Jednotlivá zasedání se mohou konat jinde, než v sídle Soudního dvora.⁴⁹

Ještě před tím, než je oficiálně zahájeno ústní řízení, setkávají se zástupci stran se členy příslušného senátu, generálním advokátem a vedoucím soudní síně. Tato schůzka má neformální charakter. Soudce zpravodaj nebo generální advokát se zde mohou vyjádřit k některým tématům a mohou upozornit zástupce stran na problematické okruhy, které by měly být v průběhu ústního řízení důkladněji vysvětleny.⁵⁰

Po této neformální schůzce se slavnostně zahajuje ústní část. Všichni účastníci řízení přecházejí do soudní síně. Jako první vstupují zástupci stran v talárech⁵¹. Pak přichází soudní senát, generální advokát a vedoucí soudní kanceláře. Jejich příchodu přihlížejí ve stoje zástupci stran a veřejnost.

4. 2. 1 Zpráva soudce zpravodaje

Po slavnostním zahájení ústního jednání vystupuje jako první soudce zpravodaj. Ve svém vystoupení přednese *zprávu o jednání*. „Tato zpráva obsahově značně přesahuje první dokument autorství soudce zpravodaje, tj. předběžnou zprávu. Je v ni dopodrobna popsán skutkový a právní stav projednávané věci, návrhy účastníků řízení a veškeré jejich doposud předložené argumenty na podporu uváděných tvrzení. Ústní vyjádření zástupců stran obvykle vycházejí ze skutečnosti či závěrů obsažených v této zprávě nebo na ně reagují. Zpráva soudce zpravodaje může mít až několik desítek stran. Ve většině případů by tak bylo neúčelné a v podstatě nemožné ji v úvodu ústního jednání předčítat. Proto se v praxi používá alternativní řešení. Zpráva o jednání

---

⁴⁹ Článek 25 jednacího řádu SD

⁵⁰ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X, str. 144

⁵¹ Taláry jsou k zapůjčení u Soudního dvora z erárních zásob.

se zasílá účastníkům předem a předseda senátu při zahájení řízení dotazem na zástupce stran potvrzuje, že jim byla tato zpráva v předstihu zaslána“ (Karzel,2006, str. 145)⁵²

Poté se předseda senátu zeptá, zda mají strany nějaké dotazy či poznámky k této zprávě. Zpráva se pokládá za přečtenou, pokud nikdo ze stran nemá poznámky.

4. 2. 2 Přednesy řečí

Přednesy řečí zástupců účastníků jsou v pořadí hned po zprávě soudce zpravodaje. uvádí: Účelem přednesu řečí není opětovně prezentovat stanovisko daného účastníka řízení, nýbrž osvětlit body a skutečnosti, které zástupce účastníka považuje za zvláště významné. Budou mezi ně nepochybně patřit ty skutečnosti, které byly označeny za důležité v žádosti o provedení ústního jednání. Soudci mohou jak po přednesené řeči, tak i v průběhu takového projevu zástupcům stran klást otázky za účelem vyjasnění problémových záležitostí“. (Karzel,2006, str. 145)⁵³

Zástupci účastníků řízení se sami okrádají o čas, pokud se zbytečně odvolávají na skutečnosti, které již byly dostatečně vysvětleny v písemných vyjádřeních. Z tohoto hlediska je vhodnější, když je v úvodu projevu nastíněna osnova písemných projevů. Vyjádření zástupců účastníků na pevně daná pravidla. Dle článku 58 jednacího řádu SD „Účastníci řízení mohou před Soudním dvorem vystupovat pouze prostřednictvím svého zmocněnce, poradce nebo advokáta“.⁵⁴

---

⁵² KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X , str. 145

⁵³ Tamtéž

⁵⁴ Článek 58 jednacího řádu Soudního dvora

Sám účastník řízení nikdy nepodstupuje ústní vyjádření. Tím, že mají účastníci řízení u Soudního dvora povinnost nechat se zastupovat, je docíleno vysoké profesní úrovně ústního jednání.

„Kvůli jazykovému režimu řízení u Soudního dvora se nevyhnutelně přihodí, že ne všichni soudci příslušného senátu vždy ovládají jednacím jazyk konkrétního řízení. Není přirozeně možné, aby se například po polském soudci vyžadovala znalost švédštiny, či aby španělský soudce mluvil a rozuměl česky. V takových případech jsou ústní vyjádření zástupců reprodukována soudcům prostřednictvím simultánních tlumočnicků.“ (Karzel, 2006, str. 146)⁵⁵

I z tohoto důvodu je zástupcům doporučeno, aby mluvily obvyklou rychlostí a nepoužívali komplikovaných větných spojení. Zástupcům je rovněž doporučeno, aby zaslaly Soudnímu dvoru písemné podklady pro své řeči. Je tak ulehčena práce pro simultánní překladatele. Je možné, aby se zástupci stran ve vlastní řeči od svých dokumentů odchýlili.⁵⁶

„ Ústní projevy zástupců účastníků řízení jsou časově omezena. Časová omezení jsou stanovena pro vlastní projevy zástupců řízení, netýkají se tak odpovědi na případné otázky soudců či generálního advokáta. Pokud se jedná o ústní jednání před plénem Soudního dvora, velkým senátem nebo senáty o pěti soudcích, pak nemůže ústní vyjádření zástupce účastníka řízení přesáhnout 30 minut. V případě řízení před senátem o třech soudcích je řeč zástupce účastníka řízení omezena dokonce na 15 minut. Zástupci účastníků řízení jsou v předvolání vyzváni, aby soudní kanceláři sdělili předpokládanou délku svých přednesů. Takový odhad nelze během ústního projevu překročit.“ (Karzel, 2006, str. 147)⁵⁷

Ve výjimečných případech, je možné, aby předseda příslušného kolegia časový prostor pro přednesy řečí prodloužil. Avšak je nutné, aby účastník řízení, který již dopředu ví, že bude jeho přednes delší, podal žádost

---

⁵⁵ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X , str. 146

⁵⁶ Článek 58 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora

⁵⁷ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X , str. 147

předsedovi. V žádosti musí být uvedeny důvody k delšímu ústnímu vyjádření účastníka řízení. Zda mu bude prodloužený čas poskytnut, se žadatel dozví nejpozději týden před ústním jednáním.⁵⁸

4. 2. 3. Stanovisko generálního advokáta

Dalším dílem ústní části řízení je přednes stanoviska generálního advokáta. Generální advokát se vyslovuje ke všem návrhům soudce zpravodaje. „Zřídka se stanovisko generálního advokáta přednáší na tomtéž jednání jako přednesy řečí zástupců stran. Tak je tomu jen v případech, kdy je věc již dostatečně vysvětlena předcházejícím rozhodnutím Soudního dvora, na které generální advokát odkazuje.“ Karzel (2005, str.100)⁵⁹

Toto slyšení je projednáváno většinou čtyři až šest týdnů po ústním jednání. Je možné, aby si generální advokát určil delší dobu na přípravu slyšení. Je to možné v případech, kdy je projednáváný případ obzvláště složitý nebo obsahově významný. Generální advokát zveřejňuje datum konání stanoviska na žádost předsedy na závěr přednesu řečí. Jelikož je z časového hlediska nemožné, aby generální advokát odprezentoval celé své stanovisko, přednáší jen nejdůležitější body, které se hlavně týkají navrhovaných rozhodnutí.

Stanovisko generálního advokáta má ve svém obsahu:

- a) stručné vylíčení skutkového základu projednávané věci
- b) příslušné právní předpisy členských států
- c) analýzu daného právního problému
- d) závěr (návrh rozhodnutí, které by mohl Soudní dvůr přijmout)

---

⁵⁸ Článek 50 Praktických pokynů

⁵⁹ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X, str. 148

Soudci příslušného kolegia jsou s tímto obsahem seznámeni až při vlastním slyšení. Jen soudce zpravodaj má stanovisko generálního advokáta k dispozici dva týdny před jeho přednesem. Generální advokát předává své stanovisko soudci o čtrnáct dní dříve z praktických důvodů. Soudce zpravodaj má tak čas na finální přípravy rozsudku.⁶⁰

Stanovisko připravuje generální advokát sám, nebo jej pomáhá zpracovávat člen jeho kabinetu. Obsah stanoviska je tedy jednomyslný a významově soudržný. Je to tedy rozdíl oproti rozhodnutí Soudního dvora, které je kompromisem více osob. Každý generální advokát má svůj vlastní způsob, jak stanovisko připravuje. Stanovisko je velmi významným dokumentem, proto je jeho schematická struktura dodržována. Avšak stanoviska se mohou obsahově a stylisticky velice lišit. Generálním advokátům je umožněno rozvíjet své úvahy a nápady mnohem volněji, než je tomu u soudců. Ve stanoviscích se tak objevuje mnoho odkazů na precedenty i citací. Rozsah stanoviska záleží na projednávaném případě i na schopnostech generálního advokáta. Stanovisko může mít rozsah od deseti po několik set stran.⁶¹

4. 2. 4 Ukončení ústní části řízení

K ukončení ústní části řízení dochází po přednesu stanoviska generálního advokáta. To znamená, že účastníci jednání nemají právo posledního slova. Po přednesu stanoviska tedy předseda senátu ukončí ústní část.

„Pokud soudci po vyslechnutí generálního advokáta dospějí k závěru, že skutkový stav není pro rozhodnutí věci dostatečně prokázán, lze v takovém případě nařídit nové provedení důkazu nebo opakování či rozšíření předchozího dokazování. Jestliže po vyslechnutí generálního advokáta dospějí soudci k závěru, že dosud prokázané skutečnosti nepostačují podstatným způsobem k rozhodnutí věci, může předseda senátu v krajním případě nařídit

---

⁶⁰ KARZEL, Daniel. *Advokát před Soudním dvorem Evropských společenství*. Praha: ASPI, 2005. str. 199

⁶¹ Tamtéž str. 200

znovuotevření ústní části řízení. Toto se v praxi stává pouze velmi zřídka.“
Karzel (2006, str. 150) ⁶²

4. 2. 5 Protokol

Vedoucí soudní kanceláře zhotovuje o každém ústním jednání protokol. V protokolu musí být obsaženy tyto údaje: Označení účastníků řízení, jména soudců příslušného soudního kolegia, jméno generálního advokáta, jméno vedoucího soudní kanceláře, označení projednávané věci, datum a místo jednání, jména a adresy zástupců účastníků řízení, jména a adresy trvalého bydliště vyslechnutých svědků a znalců, označení důkazních prostředků předložených na jednání, označení dokumentů předložených účastníky řízení během jednání a rozhodnutí Soudního dvora, kolegia nebo předsedy přijatá během jednání. Protokol podepisuje vedoucí soudní kanceláře a předseda senátu. Jeho originál se archivuje v kanceláři Soudního dvora.

4. 3. Porady Soudního dvora

Po té, co je ukončena ústní část jednání, následuje finální část řízení. Jedná se o poradu soudců příslušného senátu a přípravu rozhodnutí. Tato fáze je nakonec završena prohlášením o konkrétním rozhodnutí. Porady soudců se konají vždy jako neveřejné zasedání. ⁶³ Vzhledem k tajnosti těchto zasedání nelze zjistit, jak soudci hlasovali.

Účast na poradách je přesně vymezena. Porad se mohou zúčastnit pouze soudci, kteří je účastnili ústního jednání, případně příslušní pomocní zpravodajové. To znamená, že jsou z jednání vyloučeni jak generální advokát, tak i vedoucí soudní kanceláře. Všem zúčastněným soudcům zasílá soudce

---

⁶² KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 150

⁶³ Článek 35 jednacího řádu Soudního dvora

zpravodaj pracovní návrh rozsudku. Soudce zpravodaj přikládá také svůj názor na stanovisko generálního advokáta. Tyto dokumenty jsou vedeny ve francouzštině. Rozsudek mohou soudci buď okomentovat, nebo podat podnět ke změnám. Není výjimkou, že při složitých případech, soudci navrhnou, aby soudce zpravodaj zpracoval nový návrh rozsudku. Děje se tak v případech, kdy se názory soudců odlišují.⁶⁴

: „Každý soudce vyjádří ohledně projednávané věci svůj názor a důvody, pro které jej zastává. Závěry na nichž se během závěrečné rozpravy soudci dohodnou, jsou pro rozhodnutí konkrétního soudního kolegia rozhodující. V případě, že všichni soudci nejsou schopni dospět k jednotnému znění výroku, přistupuje se k hlasování. Této situaci se nicméně snaží soudci vyhnout.“ Karzel (2005, str. 125)⁶⁵

Odhlasované znění již nelze měnit. O zasedání se sepisuje protokol. Jelikož vedoucí soudní kanceláře se jednání neúčastní, je pověřen sepsáním protokolu služebně nejmladší soudce.⁶⁶

4. 4 Rozhodnutí Soudního dvora

Soudní dvůr rozhoduje rozsudkem nebo usnesením. Nejvýznamnějším druhem rozhodnutí Soudního dvora je rozsudek. Upravuje jej Kapitola 4 jednacího řádu Soudního dvora. Rozsudkem končí drtivá většina řízení. Usnesením se rozhoduje o procesních aspektech řízení.

Rozsudky jsou vyhlášovány na veřejném zasedání Soudního dvora a jsou omezeny pouze na čtení rozsudků. Důvodem je, že přednes celého znění by mohl trvat hodiny. Výrok čte buď soudce zpravodaj, nebo předseda senátu a to v případě, že jednacím jazykem je francouzština (příp. angličtina nebo

---

⁶⁴ Článek 63 jednacího řádu Soudního dvora

⁶⁵ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 151

⁶⁶ Článek 35 odst. 5 jednacího řádu Soudního dvora

němčina). V ostatních případech čte rozsudek soudce, jehož mateřským jazykem je jednacím jazyk dané věci.⁶⁷

Rozsudky jsou vyhlášovány několik měsíců po ukončení ústní části. Rozsah rozsudku se odvíjí od složitosti řízení. V praxi se lze setkat s rozsudky, které mají od tří do pěti stran. Není však výjimkou, že se objevují extrémní případy, kdy rozsudek čítá i několik set stránek. Takto rozsáhlé rozsudky se povětšinou objevují v případech, kdy jsou projednávány hospodářské soutěže nebo státní podpory.⁶⁸

Přípravu rozsudku má na starosti soudce zpravodaj, avšak základní znění připravuje některý z pomocníků jeho kabinetu.

Dnem, kdy je rozsudek vyhlášen, nabývá právní moci. Každý rozsudek musí být povinně označen datem jeho vyhlášení. Toto označení provádí vedoucí soudní kanceláře. Rozsudky soudního dvora jsou vykonatelné podle předpisů občanského práva procesního toho členského státu, na jehož území se provádí. Kontrolu výkonu provádějí vnitrostátní soudní orgány, nicméně případné zastavení výkonu rozsudku spadá výlučně do pravomoci Soudního dvora⁶⁹

Originál rozsudku musí být opatřen podpisy soudců a vedoucího soudní kanceláře, pak se na něj připojí pečeť Soudního dvora a je uložen v kanceláři Soudního dvora. Všem účastníkům řízení je zaslán ověřený přepis originálu rozsudku.⁷⁰

---

⁶⁷ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 152

HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. ⁶⁸ s. 221, ISBN 978-80-86855-62-2

⁶⁹ Článek 256 Smlouvy o ES

⁷⁰ Článek 64 jednacímho řádu Soudního dvora

4. 4. 1 Náležitosti rozsudku

Rozsudek musí obsahovat následující obligatorní náležitosti:

- údaj o tom, že byl vydán Soudním dvorem,
- datum vyhlášení,
- jména předsedy a zúčastněných soudců a označení, který ze zúčastněných soudců byl pro danou věc soudcem zpravodajem,
- jméno generálního advokáta,
- jméno vedoucího soudní kanceláře,
- označení účastníků řízení,
- jména zmocněnců, poradců a advokátů účastníků řízení,
- návrhové žádání účastníků řízení,
- údaj o vyslechnutí generálního advokáta,
- stručný popis skutkového stavu,
- odůvodnění rozsudku Soudního dvora,
- výrok včetně rozhodnutí o nákladech řízení
- podpisy předsedy, zúčastněných soudců a vedoucího soudní kanceláře.⁷¹

Některé rozsudky mohou obsahovat formální chyby, proto je v jednacím řádu uvedeno, že v případě chyb v psaní a v počtech má Soudní dvůr možnost takovéto chyby opravit. V případě, že si takových chyb účastník řízení nebo jeho zástupce všimne, musí podat žádost k Soudnímu dvoru, aby byla chyba opravena. Tato žádost musí být podána do 14 dnů od vnesení vadného rozsudku.⁷²

---

⁷¹ Článek 63 jednacím řádu SD

⁷² Článek 66 jednacím řádu Soudního dvora

4. 5 Dokazování a důkazní prostředky

Účastníci řízení mají právo navrhnout provedení důkazů. Dokazování jako takové je upraveno jak ve Statutu, tak i v jednacím řádu Soudního dvora. Po vyslechnutí generálního advokáta může Soudní dvůr rozhodnout o dalších důkazních prostředcích. Může také účastníky kdykoliv vyzvat, aby předložili všechny informace a dokumenty, jež Soudní dvůr považuje za vhodné a potřebné.

Účastníci řízení mají pevně stanovenou lhůtu, kdy musí tyto dokumenty dodat. Ty jsou pak vedoucím soudní kanceláře předány ostatním účastníkům řízení. Je také možné, že si některé potřebné údaje Soudní dvůr vyžádá u členských států nebo orgánů Společenství a to i v případě, že tyto nejsou účastníky řízení.⁷³

Dokazování je součástí písemné části řízení a je prováděno buď příslušným senátem nebo soudcem zpravodajem. K provedení důkazů lze přistoupit i v dalších částech řízení, ale to jen ve výjimečných případech a nebývá to v praxi obvyklou záležitostí. Mezi důkazní prostředky patří: výslech účastníků řízení, sdělení informací a předložení listin, výslech svědků, znalecký posudek a ohledání místa nebo předmětu.⁷⁴

4. 5. 1 Výslech svědka

a) Obecné poznámky

Mezi základní důkazní prostředky patří výslech svědka. Pokud chtějí účastníci řízení přistoupit k výslechu svědka, musí to ve svých podáních navrhnout. Je velice důležité, aby byl tento návrh přesný. Musí tedy obsahovat, kterou osobu chce účastník řízení vyslechnout a musí také obsahovat i fakta, kterých se bude výslech týkat. V návrhu na výslech také musí být uvedeny důvody, proč má být

---

⁷³ Článek 24 Statutu

⁷⁴ Článek 45 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora

svědek vyslýchán. V případě, že je návrh podán nesprávně nebo je nedostatečný, může být zamítnut.⁷⁵

Navrhovat výslech svědka má v pravomoci i generální advokát. Praxe však ukazuje, že prokazování skutečnosti za pomoci výslechů svědků, není nijak častá. Pokud již však k výslechům dochází, jsou svědci předvoláni formou usnesení. To musí obsahovat:

- jméno a příjmení, postavení a bydliště svědka
- popis skutečností, kterých se bude výslech týkat
- odkaz na tresty, kterými lze svědky postihnout v případě, že se k výslechu nedostaví a
- odkaz na opatření, které se týká náhrady nákladů svědků⁷⁶

V zájmu Soudního dvora je, aby nedocházelo ke zbytečnému předvolávání svědků, které by prodlužovalo soudní jednání. Proto je předvolání svědků podmíněno tím, že za svědka, který má být vyslechnut, je zaplácena záloha. Tuto zálohu musí navrhovatel před předvoláním svědka složit do pokladny Soudního dvora. Záloha má být na předpokládané výdaje, které jsou spojeny s výslechem. Je však nemožné přesně určit, jaké budou přesné náklady na výslech. Soudní dvůr má tedy v kompetenci výši zálohy učít a to dle vlastního uvážení.

b) Povinnost svědčit

Předvolání svědci se musí dostavit k výslechu.⁷⁷ V případě, že se svědek nedostaví k výslechu, může mu být Soudním dvorem uložena pokuta až do výše 5 000 eur. Soudní dvůr má možnost znovupředvolání svědka. Pokud je

---

⁷⁵ Např. ve věci F v. Komise, 403/85, ukončené rozsudkem ze dne 5. února 1987, SbSD 1987, s. 645, Soudní dvůr návrh na výslech svědka zamítl z důvodu, že neobsahoval relevantní skutečnost pro spor.

⁷⁶ Článek 47 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora

⁷⁷ Článek 48 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora

svědek předvolán podruhé, hradí si všechny náklady sám. Svědek má také některé další povinnosti, za které v případě nesplnění, může dostat pokutu ve stejné výši. Pokutu je možné prominout, pokud svědek podá omluvu. Výše pokuty může být rovněž snížena a to v případě, že svědek prokáže, že výše pokuty je nepřiměřená jeho příjmu.⁷⁸

c) Výslech svědka a přísaha

Po ověření totožnosti svědka se začíná s jeho samotným výslechem. Svědek je vybízen, aby vypovídal pravdivě a je mu také sděleno, že pravdivost své výpovědi bude muset potvrdit a to v souladu s pravidly, které jsou dány v jednacím řádu Soudního dvora. Tato pravidla jsou uvedena v článku 47 odst. 5 a v článku 124 jednacího řádu Soudního dvora. Znamená to, že svědek po své výpovědi složí předepsanou přísahu.⁷⁹ Pokud by svědek přísahu nesložil, vystavil by riziku, že mu bude udělena pokuta za nesplnění povinností. Svědek je rovněž poučen o tom, jaké trestněprávní následky by mohlo mít nesložení nebo porušení přísahy. Soudní dvůr pak takovéto jednání svědka oznámí ministerstvu spravedlnosti daného členského státu a svědek je pak stíhán za tento čin před vnitrostátním soudem.⁸⁰ Výsledky vedou: předseda Soudního dvora, předseda příslušného senátu nebo soudce zpravodaj. Svědek nejprve plynule vypovídá a později jsou mu kladeny otázky. O celém výslechu je veden protokol, který musí být svědkem podepsán. Zároveň musí mít svědek prostor k tomu, aby si protokol mohl přečíst a odsouhlasit jej⁸¹.

---

⁷⁸ Richard Pomahač, *Evropské právo : (stručný přehled) / - 1. vyd.. - Praha : Karolinum, 2003 - 203 s. ISBN 80-246-0576-7 str. 35*

⁷⁹ Článek 47 odst. 5 jednacího řádu SD: „Přisáhám, že jsem řekl pravdu, celou pravdu a nic než pravdu“

⁸⁰ Článek 125 jednacího řádu Soudního dvora

⁸¹ *Evropské právo : (stručný přehled) / Richard Pomahač. - 1. vyd.. - Praha : Karolinum, 2003 - 203 s. ISBN 80-246-0576-7*

Je zde také možnost, aby byl svědek vyslýchán v místě svého bydliště. V takovém případě je výslech veden příslušným soudem členského státu. Avšak této možnosti je v praxi využíváno jen výjimečně.⁸²

d) Náhrada nákladů svědka

„Svědům přísluší právo na zaplacení nákladů, které u příležitosti výslechu vynaložili, nebo náhrada částek, které z důvodu účasti na jednání a výslechu ztratili. Svědci mají tak právo na náhradu výdajů na cestu a pobyt v místě, kde je prováděn jejich výslech“. Karzel(str.160, 2006)⁸³

Svědům rovněž náleží náhrada ušlého výdělku v souvislosti s výslechem. Náhrada za ušlý výdělek je však vyplácena pokladnou Soudního dvora až po samotném výslechu. Oproti tomu náklady na dopravu a výdaje na ubytování je možné svědům poskytnout předem jako zálohu.⁸⁴

e) Výslech účastníka řízení

V odborné literatuře je uvedeno, že účastníka řízení nelze vyslýchat stejně jako svědka. Za účelem získání výpovědi účastníka řízení je možné účastníka předvolat a vyslechnout a to na základě článku 45 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora. Avšak za účastníky řízení mohou jednat pouze jejich zástupci a to i v případě výslechu.⁸⁵ Proto působí výslech účastníka řízení poněkud zvláště. Také se k němu nevztahují pokuty, které mohou být uděleny svědům. Účastník řízení posvém výslechu ani neskládá přísahu. Proto ani nemůže být trestně stíhán za její porušení, jako je tomu u svědků.

---

⁸² Článek 29 Statutu Soudního dvora Evropské unie

⁸³ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 160

⁸⁴ Článek 51 jednacího řádu Soudního dvora

⁸⁵ Článek 22 Statutu

4. 5. 2. Znalci

Dokazování pomocí posudku znalce je obdobné jako u dokazování pomocí výslechu svědka. Obvykle dochází k výběru znalce tak, že Soudní dvůr vyzve účastníky řízení, aby navrhli vhodné odborníky. Na účastnících řízení pak je, aby se na tomto odborníkovi shodli.⁸⁶ Pokud se na znalci neshodnou, je na uvážení Soudního dvora, koho znalcem stanoví. Ten je pak volen na základě rozsáhlých zkušeností a vysokém osobním kreditu v dané oblasti. Rozhodnutí o zvolení znalce je Soudním dvorem doručeno jak znalci, tak i účastníkům řízení. Znalecké posudky jsou vyhotovovány v průběhu písemné části řízení. Není obvyklé, aby byl znalecký posudek vyhotoven i v další části řízení. Tato možnost tu však je. Účastníci řízení mohou předložit jako důkaz svůj vlastní znalecký posudek a to i přesto, že znalec byl jmenován Soudním dvorem.⁸⁷ Usnesení o stanovení znalce obsahuje : jméno konkrétního znalce, přesné zadání, tedy skutečnost , o které má znalec svůj posudek vypracovat, a také lhůtu, ve které má posudek Soudnímu dvoru doručit. Časovou lhůtu stanovuje Soudní dvůr a odvíjí se od toho, jak složitý je projednávaný případ, ke kterému je potřeba znalecký posudek vypracovat. Znalci jsou také doručeny veškeré podklady a dokumenty, které souvisejí s případem a které může pro vypracování posudku potřebovat. Na vypracování posudku dohlíží soudce zpravodaj. Ten musí být také znalcem průběžně informován o krocích, které jsou při posudku vedeny. Soudce zpravodaj se může také znaleckého šetření osobně zúčastnit.⁸⁸

Znalec je povinen po odevzdání posudku složit přísahu. V přísaze prohlašuje, že svou práci konal řádně a podle svého nejlepšího uvážení.⁸⁹

Stejně jako svědci mají i znalci právo na náhradu výdajů. Náhrady se týkají ubytování, stravného a cestovného. Znalec také může na tyto výlohy obdržet

---

⁸⁶ Např. ve věci E.D. Frederiksen . Parlament, ukončené rozsudkem ze dne 11. prosince 1991, SbSD1991, se účastníci řízení na společném znalci neshodli, proto byl znalec jmenován dle vlastního uvážení Soudního dvora.

⁸⁷ Článek 52 jednacího řádu Sd

⁸⁸ Článek 49 odst. 4 jednacího řádu SD

⁸⁹ Článek 50 odst. 6 jednacího řádu SD ve znění: „Přísahám, že jsem svůj úkol splnil podle svého nejlepšího svědomí a zcela nestranně“

od pokladny Soudního dvora zálohu. Znalec je však hlavně odměňován za vypracování svého znaleckého posudku. Odměna je znalci vyplacena po odevzdání příslušného posudku. Náklady na výdaje za znalce jsou účtovány straně, která ze sporu vyjde jako poražená.⁹⁰

Řízení před soudním dvorem		
<i>Přímé žaloby a kasační opravné prostředky</i>		<i>Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce</i>
Písemná část řízení		
Žaloba Doručení žaloby kanceláří žalovanému Sdělení o žalobě v Úředním věstníku EU (řada C) [Předběžná opatření] [Vedlejší účastenství] Žalobní odpověď/Vyjádření k opravnému prostředku [Námítka nepřipustnosti] [Replika a duplika]	[Žádost o právní pomoc] Určení soudce zpravodaje a generálního advokáta	Předkládací rozhodnutí vnitrostátního soudu Překlad do ostatních jazyků Evropské unie Sdělení o předběžných otázkách v Úředním věstníku EU (řada C) Oznámení dotčeným účastníkům řízení, členským státům, orgánům Unie, státům EHP a Kontrolnímu úřadu ESVO Písemná vyjádření účastníků řízení, států a orgánů
Soudce zpravodaj připraví předběžnou zprávu Všeobecná schůze soudců a generálních advokátů Přidělení věci kolegiu [Provádění dokazování]		
Ústní část		
[Jednání; zpráva k jednání] [Stanovisko generálního advokáta] Porada soudců Rozsudek		

Tab. č. 2: Řízení před soudním dvorem⁹¹

⁹⁰ Článek 51 jednacího řádu SD

⁹¹ http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/#competences

5. Jednotlivé druhy řízení u Soudního dvora

Existují dvě hlavní skupiny, do kterých lze druhy řízení u Soudního dvora začlenit. Jedná se o řízení sporná a nesporná. Sporná řízení jsou označována také jako žaloby přímé a nesporná jako žaloby nepřímé.⁹²

Mezi sporná řízení (tedy. přímé žaloby) patří:

- Řízení pro porušení Smlouvy členským státem
- Řízení pro neplatnost sekundárního práva ES/EU
- Řízení pro nečinnost orgánů EU

Do nesporných řízení (tedy. nepřímých žalob) patří:

- Řízení o předběžné otázce
- Žaloba na neaplikovatelnost aktu (incidenční řízení)

5.1 Sporná řízení

Sporná řízení se vyznačují tím, že jedna ze stran řízení může zahájit řízení žalobou. V praxi to znamená, že proti sobě stojí dvě strany. Žalobce na straně jedné a na straně druhé žalovaný. Sporné řízení je zahájeno ve chvíli, kdy je do kanceláře Soudního dvora doručena písemná žaloba.⁹³ Písemná žaloba musí obsahovat návrhy žalobce atd.⁹⁴

---

⁹² HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2.

⁹³ Článek 38 jednacího řádu SD

⁹⁴ Viz kapitola 4 oddíl 2. 1

5. 1. 1 Řízení pro porušení Smlouvy členským státem

Řízení pro porušení Smlouvy členským státem patří mezi nejvýznamnější a nejčastěji vedené řízení u Soudního dvora. Toto řízení je vedeno výlučně u Soudního dvora a jeho právní základ tvoří články 226 a další Smlouvy o ES. Soudní dvůr v tomto řízení vlastně konstatuje, že členský stát nesplnil povinnost, která vyplývá ze Smlouvy o ES.⁹⁵ Smyslem řízení je, aby členské státy byly donuceny k dodržování svých povinností, které pro ně plynou z primárního a sekundárního evropského práva. Karzel (str. 216, 2006) uvádí, že: „ Za nesplnění povinnosti členským státem se považuje jakékoli porušení povinnosti kterýmkoli jeho orgánem nebo institucí. Není potřeba, aby porušením povinností došlo ke skutečné škodě“⁹⁶. Je nevýznamné, zda k porušení došlo určitým jednáním, opomenutím nebo nekonáním na straně členského státu.⁹⁷

Nezákonného jednání se mohou dopustit nejvyšší ústavní orgány členského státu. V Evropské unii existuje však několik států, které jsou tvořeny spolkovými zeměmi, správními nebo autonomními celky. V takových členských zemích se mohou protiprávního jednání dopustit i orgány tohoto vnitřního územního celku.⁹⁸

Jak je z názvu řízení patrné, je řízení vedeno vždy proti státu, který porušil své povinnosti. Porušení se ve většině případů týkají neprovedení směrnic do vnitrostátního právního řádu nebo zpoždění provedení. Je třeba zdůraznit, že Řízení pro nesplnění povinnosti členským státem je nejprve řešeno u Komise v tzv. předběžném řízení. Komise také podává nejvíce žalob v tomto směru. K soudnímu dvoru se případ dostává ve chvíli, kdy je zjištěno nesplnění

---

⁹⁵ Článek 228 odst. 1 Smlouvy o ES

⁹⁶ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 216

⁹⁷ Viz například rozsudek Komise v. Itálie, 8/70, ze dne 18.listopadu 1970, SbSD 1970, s. 961 body 9 a 10

⁹⁸ Ve věci Komise v. Španělsko, C-79/00, zakončené rozsudkem ze dne 9. prosince 2004, SbSD 2004 s. I-11619 se nesplnění povinnosti dopustila vláda regionu Valencie.

povinností a stát následně svou povinnost nesplní.⁹⁹ Řízení u Soudního dvora začíná v době, kdy je k Soudnímu dvoru podána žaloba a to buď komisí, nebo členským státem. Ve Smlouvě o ES se uvádí, že Komise nebo členské státy se mohou na Soudní dvůr obrátit, ale není to jejich povinností, ani k tomu nejsou nijak nuceni.¹⁰⁰

Veškeré předpisy, které se týkají řízení o nesplnění povinnosti, jsou uvedeny ve Statutu a jednacím řádu Soudního dvora.

„Soudní dvůr v těchto řízeních rozhoduje výlučně *rozsudkem*. Pokud má pravdu Komise nebo žalující členský stát, Soudní dvůr v rozsudku deklaruje nesplnění povinností vyplývajících ze Smlouvy o ES, případně z dalších evropských právních předpisů. Žalovaný členský stát musí za účelem odstranění porušení učinit taková opatření, jež vyplývají z tohoto rozsudku.“
Karzel (2006, str. 222)¹⁰¹

Ve Smlouvě o ES je počítáno i s takovou situací, kdy členský stát nenapraví protiprávní stav ani po vydaném soudním rozsudku. Komise může v takovém případě navrhnout Soudnímu dvoru, aby porušujícímu členskému státu uložil pokutu.¹⁰² Soudní dvůr následně rozhodne, zda je Komise v právu a pokutu uloží. V opačném případě může Soudní dvůr návrh na pokutu zamítnout. Pokuta musí být v přiměřená okolnostem.¹⁰³

Odstrašujícím příkladem by měla být všem členským zemím Francie. V roce 2005 byl řešen případ **Francie v. Komise**, který se týkal francouzského rybolovu. Francie byla obviněna z nesplnění povinností, protože nezabezpečila dohled, který by zaručil, že jsou ve francii dodržovány postupy Společenství pro záchranu a zachování rybolovných zdrojů. Komise v tomto případě uskutečnila několik kontrol, při kterých zjistila, že Francie po dobu jedenácti let od rozsudku (rozsudek z roku 1991) nepodnikla žádné kroky, které

---

⁹⁹ ZBÍRAL, Robert. *Institucionální rámeček Evropské unie*. Praha: Linde, 2007. s. 142-3

¹⁰⁰ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 221

¹⁰¹ Tamtéž str. 222

¹⁰² Viz rozsudek Komise .v. Spojené království, C-140/00, ze dne 14. Listopadu SbSD 2002

¹⁰³ Článek 228 odst. 2 Smlouvy o ES

z rozsudku plynuly. Komise navrhovala, aby Francii byla uložena pokuta ve výši 316 milionů eur. Generální advokát nakonec navrhl Soudnímu dvoru částku 115 milionů eur. Soudní dvůr nakonec rozhodl o jednorázové částce 20 milionů eur. Pokud by Francie i nadále neplnila své povinnosti, byla by jí Soudním dvorem uložena pokuta 57 milionů eur a to každý další započatý půlrok.¹⁰⁴

5. 1. 2 Řízení pro neplatnost aktu Společenství

V případě řízení o neplatnosti aktu Soudní dvůr prověřuje legalitu aktů, které jsou přijímány Radou, Komisí, Evropskou centrální bankou, Evropské rady, Evropského parlamentu a Výboru regionů, které mají právní vliv na třetí strany. Žaloba si v těchto řízeních bere za cíl zrušení daných aktů některého z orgánů Evropské unie a snaží se o co nejlepší slučitelnost sekundárního práva s primárním právem. Napadnutelné jsou především takové akty, které jsou pro navrhovatele žaloby závazné a svým působením zasahují do jeho zájmů. Jedná se tedy především o *nařízení, směrnice a rozhodnutí*. Řízení u Soudního dvora je zahájeno na základě žalobních důvodů, které jsou specifikovány ve Smlouvě o ES. Orgánům Společenství je vytýkáno:

- porušení formálních náležitostí
- zneužití pravomoci orgánem Společenství
- nedostatek příslušnosti k přijetí daného aktu

Žaloby na neplatnost mohou podat: orgány unie (Evropský parlament, Rada, Komise), členské státy, fyzické nebo právnické osoby a dokonce i státy, které nejsou členy Společenství. Nečlenské státy (neprivilegovaní žalobci) však mohou podat žalobu jen v případě, že se jich akt přímo týká.

Podání žaloby neprivilegovanými žalobci můžeme najít v judikatuře Soudního dvora v judikátu **Plaumann v. Komise** z roku 1963. V tomto případě bylo řešeno, zda je neprivilegovaný žalobce aktem dotčen. Komise byla

---

¹⁰⁴ Rozsudek C-304/02 Komise v. Francie, 2005

napadena žalobou za to, že zamítla žádost Německa, které chtělo částečně zrušit dovozní cla ze zemí, které nebyly členy ES. Tuto žalobu vznesl jeden německý importér mandarinek. Komise tvrdila, že důvody k žalobě jsou nepřijatelné, protože fyzická osoba nemá právo napadnout rozhodnutí, které je určeno členskému státu a také proto, že nedošlo k osobnímu dotčení dovozce Plaumanna. Pan Plaumann měl však námitku ve smyslu, že i když rozhodnutí není adresováno přímo jemu, je jím osobně dotčen. Soudní dvůr vynesl rozsudek, který je významný pro podávání žalob neprivilegovanými žalobci a pravidel, která jsou určující pro prokazování osobního dotčení. Na základě tohoto rozsudku mohou žalobu podat jak subjekty, kterým je závazný akt přímo adresován, tak i ti, kteří jsou aktem přímo dotčeni.¹⁰⁵

5. 1. 3 Řízení o nečinnosti orgánu Společenství

Žaloba na nečinnost orgánu Společenství je vedena proti orgánu Unie. Do nečinnosti orgánů lze zařadit takové situace, kdy orgán Unie např. nepřijal určitá opatření nebo rozhodnutí a kdy takové jednání poškozuje Unii nebo jednotlivce. Žalobu na nečinnost mohou podávat jak členské státy, orgány EU, tak i fyzické nebo právnické osoby, pokud se jejich jednání přímo týká.

Na žalované straně jsou: Rada, Komise, Parlament, Evropská centrální banka.¹⁰⁶ O žalobách na nečinnost rozhoduje Soudní dvůr nebo Tribunál.

Řízení o nečinnosti má dvě části. První část je méně formální a probíhá pouze formou komunikace mezi orgány, které vytýkají nečinnost a mezi porušujícími orgány (tzv. předběžné řízení). Druhá část je již samotným řízením u Soudního dvora.

---

¹⁰⁵ OUTLÁ, Veronika. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-49-0, str. 78-79

¹⁰⁶ Článek 232 Smlouvy o ES

Předběžné řízení

První a méně formální část řízení je zahájena ve chvíli, kdy žalobce zjistí, že se některý z orgánů dopouští nečinnosti a porušuje tím Smlouvu o ES.

V předběžném řízení je nečinný orgán písemně vyzván, aby začal jednat.

Dotčený orgán má dvouměsíční lhůtu na vyjádření. Pokud tak neučiní nebo se domnívá, že z jeho strany neexistuje nečinnost, může se žalobce obrátit s žalobou k Soudnímu dvoru.

Řízení u Soudního dvora

Po uplynutí dvou měsíců od podání výzvy k vyjádření je třeba podat žalobu na nečinnost. Je důležité upozornit na fakt, žaloba je Soudním dvorem odmítnuta ve chvíli, kdy nečinný orgán začne v dané věci jednat. Žalobce má za úkol prokázat, že orgán byl nečinný a že jeho jednání bylo v rozporu s evropským právem.

Ve věci je pak vynesena Soudním dvorem rozsudek. Avšak Soudní dvůr jen určuje, že z důvodu nečinnosti došlo k porušení Smlouvy o ES.¹⁰⁷

Soudní dvůr nemůže danému orgánu nařídit, aby přijal opomenutý akt. Stejně tak nemá pravomoc k tomu, aby orgánu nařídil, jak má případ řešit. Orgán je na svou nečinnost Soudním dvorem pouze upozorněn a následně povinnen se podle rozsudku zachovat. Rozsudek je tedy jen jakýmsi informativním prvkem, který dokazuje, že došlo k porušení práva.¹⁰⁸

5. 2. Řízení nesporná

Je nezbytné odlišit nesporná řízení od tzv. sporných řízení. Sporná řízení se vyznačují tím, že se díky nim rozhodují spory, které vznikly mezi spornými stranami (účastníky řízení). Účastníci sporných řízení mají protichůdný zájem

---

¹⁰⁷ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 160

¹⁰⁸Tichý, L., Arnold,R., Svoboda P.,Zemánek,J., Král, R: *Evropské právo*, 2.vydání.Praha, C.H.Beck,2004, ISBN 80-7261-061-9 str. 365-6

na výsledku řízení. Nejedná se tedy o přímou žalobu. K řízením, která jsou vedena jako nesporná náleží především řízení o předběžné otázce, řízení o neaplikovatelnosti aktu a řízení o posudku.¹⁰⁹

5. 2. 1 Řízení o předběžné otázce

Další významnou kategorií řízení před Soudním dvorem jsou tzv. řízení o předběžných otázkách. Jejich podstatou je odpověď Soudního dvora, kterou položil soud členského státu, jež se týká výkladu a aplikace evropského ve všech členských státech EU. Jelikož Unie nyní čítá 27 států, je důležité si uvědomit, že státy mají jiné právní systémy. Proto je důležitý nástroj předběžné otázky, který napomáhá spolupráci mezi Soudním dvorem a národními soudy. Toto řízení je také jakousi právní pomocí a má být také podporou národním soudů při rozhodování v konkrétním sporu.¹¹⁰

„Prioritní význam tohoto druhu řešení a především rozsudků soudního dvora obsahující odpovědi na předběžné otázky je nesporný. Právě touto formou došlo k formulování takových základních zásad evropského práva, jako je bezprostřední účinek práva Společenství, jeho nadřazenost vnitrostátnímu právnímu řádu nebo zásada respektování lidských práv“ (Karzel, 2005, str. 233).¹¹¹

Předmět řízení

Soudní dvůr má právo řešit žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, které se týkají:

- výkladu Smlouvy o ES
- platnosti a výkladu aktů, které byly přijaty orgány Společenství
- výklady statutů subjektů zřízený aktem Rady¹¹²

---

¹⁰⁹HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Str.55

¹¹⁰ tamtéž

¹¹¹ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 222

¹¹² Tamtéž str. 234

Podání otázky Soudnímu dvoru je dobrovolné, ale mohou se vyskytnout i situace, kdy je podání otázky povinností. Jedná se o situace, kdy vnitrostátní soud udělá nevhodná rozhodnutí, nebo pochybuje o platnosti či výkladu práva Unie. Národní soud, který vznesl předběžné otázky, musí považovat rozhodnutí Soudního dvora za závazná.¹¹³

Vztah mezi vnitrostátním právem a právem Unie upravuje tzv. **zásada o přednosti**. Ta říká, že pokud je rozpor mezi vnitrostátním právem a právem Unie, má unijní právo přednost.

Tímto principem se zabýval případ *Costa v. E.N.E.L.* z roku 1964. „Tento spor, rozhodnutý v roce 1964, vyvolal závažnou otázku nejen pro jednotlivá národní soudnictví, nýbrž i pro celou budoucnost evropského práva. Sporným problémem bylo, kdy se může soud některého členského státu podle čl. 234 Smlouvy o založení ES obrátit na Evropský Soudní dvůr se žádostí o vydání rozhodnutí o výkladu ustanovení primárních smluv. Ze dvou předložených stanovisek Odmítl soudní dvůr názor, že národní soud nemůže postupovat podle čl. 234 Smlouvy o ES, pokud existuje zákon členského státu, který je povinen aplikovat. Naopak Soudní dvůr stanovil, že postup podle výše zmíněného článku přichází v úvahu vždy, když je položena otázka výkladu ustanovení evropského práva, bez ohledu na existenci či neexistenci národního zákona. Zároveň soudní dvůr formuloval tzv. zásadu aplikační přednosti práva ES před národním právem. Důsledkem této zásady je absolutní nemožnost použití národních předpisů, které jsou v rozporu s ustanoveními práva ES, a to i v případě, že národní právní předpis je novější než příslušná evropská norma“ (Hebltová, 2010, str. 119)¹¹⁴ Rozhodnutím Soudního dvora byla potvrzena přednost práva EU před vnitrostátním právem.¹¹⁵

---

¹¹³ VĚRNÝ, Arsen, DAUSES, Manfred A. *Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1998 ISBN 80-85864-41-X s. 154-172.

¹¹⁴ HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Str.11

¹¹⁵ Viz. Rozsudek 6/64 *Costa v. ENEL* SbSD 1964 nebo také OUTLÁ, Veronika. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-49-0, str. 98-99

Dalším zásadním rozhodnutím byl rozsudek ve věci **Van Gend Loos** z roku 1963. Šlo o spor holandské přepravní a dopravní firmy a hol. celního úřadu kvůli dovoznímu clu na formaldehyd.,Případ rozhodnutý roku 1963, přinesl stanovení tzv. **bezprostředního účinku**, jehož smyslem je ochrana státních příslušníků členských států před neplněním povinností členských států, které pro ně plynou z norem evropského práva, v případech, kdy postup státu hrozí podstatným narušením účinnosti a užitečnosti práva ES. Subjekt, který se v takovém případě cítí poškozen, má právo dovolat se těchto ustanovení i přesto, že není jejich bezprostředním adresátem. Podmínkami uplatnění bezprostředního účinku jsou jasnost a bezpodmínečnost takovýchto ustanovení, tj. není nutné je konkretizovat nějakou další normou“. (Hebltová, 2010, str. 120) ¹¹⁶

5.3 Řízení u Tribunálu

Řízení, která jsou vedena u tribunálu se v mnoha případech podobají řízením vedených u Soudního dvora. Podávání žalob, práva a povinnosti účastníků řízení se často shodují s náležitostmi Soudního dvora. Tribunál rozhoduje v případech:

- Řízení pro neplatnost aktu (s určitými výjimkami)
- Řízení na nečinnost orgánu EU
- řízení ve věcech duševního vlastnictví
- řízení o náhradu škody způsobené orgány Unie
- řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí specializovaných komor(toto řízení může být vedeno v současné době jen proti Soudu pro veřejnou službu)

---

¹¹⁶ HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2. Str.120

Průběh řízení

Řízení u tribunálu je zahájeno ve chvíli, kdy je žaloba podána soudní kanceláří. Žaloba je následně odeslána protistraně, která podá k žalobě své vyjádření. K žalobě se také mohou vyjádřit orgány EU, členské státy či ostatní subjekty.

Stejně jako u Soudního dvora má řízení dvě části. První je písemná a druhá je ústní. Ústní část následuje po písemné a je vedena formou veřejného zasedání. Zde je věc blíže projednána a soudci mohou účastníkům řízení klást otázky. Na celé jednání dohlíží soudce zpravodaj, který průběžně vypracovává zprávu. Ve zprávě jsou zaznamenány podstatné skutečnosti. Po zpracování této zprávy soudce zpravodaj podává návrh na rozsudek. Ten je projednán soudci, kteří na jeho základě rozhodují o rozsudku. Pokud se to nutně a záležitost je naléhavá, může Tribunál vest tzv. zrychlené řízení. Podnět k němu dávají žalobci nebo žalovaní.

5. 3. 1 Řízení o neplatnosti aktu

Jak z názvu vyplývá, jedná se o podobné řízení jako u Soudního dvora. Avšak tribunál většinou rozhoduje o žalobách, které podali neprivilegovaní žalobci proti aktům, které jsou jim adresovány. Jsou to tedy žaloby podané fyzickými nebo právnickými osobami, kterých se akty osobně dotýkají. Řízení má dvě části, písemnou a ústní. Výsledkem řízení je rozsudek. Tribunál má právo rozsudkem buď akt úplně nebo částečně zrušit. Výsledek rozhodnutí je pro orgán, který daný akt vydal, závazný a musí se podle něj řídit. Pokud jsou akty rozhodnutím prohlášeny za neplatné ztrácejí účinnost.

5. 3. 2 Řízení ve věcech duševního vlastnictví

Zvláštním druhem řízení, které je prováděno výlučně Tribunálem, je řízení, které se týká práv duševního vlastnictví. Záležitosti ochrany duševního

vlastnictví se týkají především ochranných známek, hospodářské soutěže, státních podpor a průmyslových vzorů. Všechny tyto záležitosti mají na starosti dva úřady: Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu a Odrůdový úřad EU.¹¹⁷ Pokud tedy osoba neuspěje před odvolacím senátem těchto dvou úřadů, může podat žalobu k Tribunálu. Dá se tedy říct, že se jedná o řízení proti rozhodnutí odvolacích senátů. Žaloba proti rozhodnutí senátu musí obsahovat:

- název a sídlo žalobce (ve většině případů se je na straně žalobce fyzická osoba, proto se uvádí jméno a adresa žalobce.)
- jméno a označení žalobce
- označení žalovaného
- předmět sporu, tedy stručný popis žalobních důvodů
- žalobní návrh (čeho se žalobce domáhá)
- uvedení důkazů na podporu návrhů žalobce
- jména nebo názvy všech účastníků, kteří byli přítomni řízení před odvolacím senátem (zároveň také jejich adresy pro účely doručování pošty)
- datum, kdy bylo žalobci oznámeno napadené rozhodnutí
- podpis zástupce žaloby a datum žaloby.

Vedoucí soudní kanceláře může žalobce vyzvat, aby žalobu opravil, pokud tato neobsahuje všechny povinné údaje. Následně jsou účastníci řízení vyrozuměni o začátku řízení a všem je odeslána kopie žaloby. Výsledkem řízení je rozsudek, který rozhodnutí odvolacích soudů buď úplně ruší, mění nebo zamítá.

---

¹¹⁷ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 225

Velmi známý případem projednávaným u Tribunálu je spor ve věci. Henkel v. Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu¹¹⁸. Firma Henkel vyráběla tablety určené k mytí nádobí v myčkách. Tablety byly vyrobeny ze dvou vrstev, které byly barevně rozlišené (červená a bílá barva). Firma si chtěla tyto tablety registrovat jako svou trojrozměrnou ochrannou známku. Firmě však byla registrace Úřadem pro harmonizaci vnitřního trhu zamítnuta s tím, že tvar tablet nemůže být rozlišovací charakteristikou. Tribunál potvrdil rozhodnutí Úřadu s vysvětlením, že pro nakupující není barva nebo tvar tablet důležitá. Proto nemůže být tvar nebo barva zaregistrována jako ochranná známka. Nicméně soud uvedl, že v případě, že tablety používáním získají svůj vlastní rozlišovací charakter, může být barva nebo tvar zapsána jako ochranná známka.

5. 3. 3 Řízení na náhradu škody

Jedná se o náhradu škody, která byla zapříčiněna orgány EU, jejichmi zaměstnanci nebo úředníky, při výkonu jejich práce. Toto řízení náleží pouze Tribunálu, k Soudnímu dvoru se dostává pouze v rámci opravného řízení. Na straně žalobců jsou fyzické nebo právnické osoby. Na straně žalovaných jsou orgány EU. Řízení je zahájeno po předložení důkazů, které poukazují na vzniklou škodu a její zavinění.

V případě **Schöppenstedt**¹¹⁹ z roku 1971 se jednalo o náhradě škody, která vznikla nařízením Společenství. Německý cukrovar se domáhal náhrady škody, která mu vznikla po přijetí nařízení Společenství. Toto nařízení se týkalo cen cukru. Soud však rozhodl, že by se v tomto případě muselo jednat o směrnici hospodářsko-politického rázu a musí být závažným porušením normy. Tyto podmínky však nebyly splněny, a proto byla žaloba v případě **Schöppenstedt** zamítnuta.

---

¹¹⁸ <http://eur-lex.europa.eu/> Rozsudek C-456/01P a C-457/01P Henkel KgaA v. OHIM, 2004

¹¹⁹ OUTLÁ, Veronika. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-49-0, str. 55

Další známým judikátem, který se týká náhrady škody je *Bergaderm v. Komise* z roku 2000¹²⁰,

5. 4. Řízení u Soudu pro veřejnou službu

Soud pro veřejnou službu má pravomoc řešit pouze jednu kategorii sporů. Jedná se o tzv. zaměstnanecké spory. Tyto spory byly dříve řešeny u Tribunálu. Zaměstnanecké spory se týkají především pracovního poměru, ale také např. pracovních úrazů, pojištění, nemocí apod. Soud pro veřejnou službu se řídí vlastním Služebním řádem. Obecná pravidla, která se týkají soudních písemností, doručování, počítání lhůt, komunikace mezi účastníky řízení a soudem, důkazních řízení, jsou shodná s pravidly, která jsou dána pro Soudní dvůr a tribunál. Mezi obvyklé účastníky sporu patří zaměstnanci Unie, ale také bývalý zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání apod. V případě, že je zaměstnanec přesvědčený o tom, že došlo k porušení jeho práv, podává stížnost proti danému orgánu. Může nastat situace, že nedojde k nápravě problému. Zaměstnanec má pak možnost podat žalobu k Soudu pro veřejnou službu.

Soudce zpravodaj vypracovává přípravnou zprávu k jednání, kterou následně doručí zástupcům účastníků řízení. S touto zprávou zástupci obdrží i předvolání k ústnímu jednání. Zpráva soudce zpravodaje obsahuje předmět spor, návrhová žádání stran, body, které jsou pro advokáty důležité, a kterých by se měli držet. Zároveň je ve zprávě uveden údaj o délce projevů advokátů. Soud se ve většině případů snaží o to, aby došlo ke smírnému řešení. Možnostmi jsou neformální schůzka nebo domluva stran bez účasti Soudu a následně dospění k mimosoudnímu vyrovnání. Pokud se účastníci dohodnou mimosoudně, musí o tom být soud informován. Výsledkem celého řízení je buď rozhodnutí o náhradě škody, zamítnutí žaloby nebo zrušení aktu.¹²¹

---

¹²⁰ OUTLÁ, Veronika. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-49-0, str. 88

¹²¹ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X s. 326

6. Vztah soudního dvora k Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu

6. 1. Soudní dvůr a Tribunál

I přesto, že článek 220 Smlouvy o ES uvádí Soudní dvůr a Tribunál jako garanty na dodržování práva EU vedle sebe, nelze tvrdit, že jejich postavení je na stejné úrovni. Soudní dvůr je jasně dominantní, co se týče důležitosti projednávaných případů. To, že je úloha Soudního dvora přednější, vyplývá i z historického vývoje evropského soudnictví, kdy Tribunál byl zřízen proto, aby odlehčil velice zatíženému Soudnímu dvoru, a aby převzal méně významnou agendu.¹²²

Soudní dvůr i Tribunál řeší v první instanci v některých případech podobné věci. Příkladem jsou žaloby na neplatnost aktu nebo nečinnost orgánu EU. Autorita Soudního dvora je zdůrazněna tím, že má pravomoc kontrolovat rozhodnutí Tribunálu v opravných řízeních. Dalším důkazem nadřazenosti je to, že Tribunál může přijmout svůj vlastní jednací řád, ale může k tomu dojít jen po dohodě se Soudním dvorem.¹²³

Až na pár výjimek, která jsou výslovně uvedena ve Statutu, se veškerá ustanovení Smlouvy o EU týkající se Soudního dvora uplatní i na Tribunál. Navíc se předsedové Soudního dvora a Tribunálu musí domluvit na podmínkách, za kterých budou úředníci a zaměstnanci Soudního dvora poskytovat služby tribunálu, které zajistí jeho plynulý chod.

Karzel(2006, str. 275) uvádí, že: „Někteří zaměstnanci nebo úředníci jsou podřízeni přímo vedoucímu kanceláře Tribunálu. Konkrétně se jedná o celý personál této soudní kanceláře, která čítá okolo 40 osob. Tak jak kancelář Soudního dvora pracuje pouze pro Soudní dvůr, tak kancelář Tribunálu pracuje

---

¹²² KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 274

¹²³ Tamtéž str. 275

výlučně pro tento soudní orgán. Ostatní služby Soudního dvora, včetně například knihovny, výzkumu, překladatelů či tlumočnicků, pracují pro oba tyto soudní orgány bez rozdílu. Za účelem vyloučení procesních obtíží a ve snaze urychlit řízení Statut rovněž upravuje závazek spolupráce mezi oběma soudními kanceláři.“ Karzel(2006, str. 275) ¹²⁴

Pokud je žaloba nebo jiná procesní písemnost, která je určena Soudnímu dvoru, doručena omylem do kanceláře Tribunálu, musí být neprodleně odeslána do kanceláře Soudního dvora. Stejně to platí i opačně.

„Statut rovněž řeší situaci, kdy jsou oběma soudním orgánům předloženy věci se stejným předmětem. V takovém případě může Tribunál po vyslechnutí účastníků řízení přerušit řízení až do doby vynesení rozsudku Soudního dvora. Pokud se jedná o žalobu na neplatnost aktu, může tento soud prohlásit svou nepřislušnost, aby umožnil Soudnímu dvoru o těchto věcech rozhodnout. I soudnímu dvoru je poskytnuta možnost uvážení ve směru přerušování řízení.“ Karzel(2006, str. 274) ¹²⁵

Pokud chce Soudní dvůr postoupit věc Tribunálu, musí vydat rozhodnutí s odůvodněním. Vzájemná spolupráce mezi kanceláři Soudního dvora a Tribunálu jsou také na vysoké úrovni ve věcech týkajících se oblasti opravných prostředků proti rozhodnutí soudu.

6. 2. Soudní dvůr a Soud pro veřejnou službu

Vztah Soudního dvora a Soudu pro veřejnou službu není tak silný a provázaný jako s Tribunálem. Je to dáno i tím, že Soud pro veřejnou službu vznikl až v roce 2005. Dalším důvodem je to, že Soud pro veřejnou službu řeší případy, které předtím řešil Tribunál. Opravné prostředky proti rozhodnutím, které vydal Soud pro veřejnou službu, jsou proto podávány k tribunálu a ne k Soudnímu dvoru. Existují však výjimečné případy, kdy může Soudní dvůr přezkoumat rozhodnutí Tribunálu o opravném prostředku proti rozhodnutí

---

¹²⁴ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 274

¹²⁵ tamtéž

Soudu pro veřejnou službu.¹²⁶ Na Soudní dvůr se lze obrátit jen v případě, že existuje vážné ohrožení jednoty nebo souladu práva EU. Pravomoc k navržení takového přezkumu má první generální advokát.

I mezi soudním dvorem a Soudem pro veřejnou službu funguje předávání mylně doručených soudních písemností, tak aby byly všechny dokumenty doručeny soudnímu orgánu, kterému jsou adresovány. Soud pro veřejnou službu může přijmout svůj vlastní jednací řád, ale stane se tak až po dohodě se Soudním dvorem.¹²⁷

---

¹²⁶ KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X str. 275

¹²⁷ Tamtéž

7. Závěr

Cílem práce byl bližší pohled na tento soudní orgán jako na instituci, která má za sebou poměrně složitý vývoj a v budoucnu se bude nadále vyvíjet.

V práci byla uvedena charakteristika soudního systému EU, která se skládá z vnitrostátních soudů a soudů Unie. Tyto soudy spolupracují, vytvářejí a rozvíjí právo Unie. Jejich vzájemný vztah je přesně stanovený na základě smluv a zásad (přednost práva Evropské unie před právem vnitrostátním). V práci je vymezen přehled, průběhu řízení před Soudním dvorem, Tribunálem a Soudem pro veřejnou službu. Zároveň ukazuje, jaké jsou podmínky řízení, kdo se těchto řízení může účastnit, jaké jsou práva a povinnosti soudců, generálních advokátů a ostatních účastníků řízení.

Práce je také zaměřená na praxi, tedy na konkrétní případy a jednotlivé druhy řízení, které jsou před Soudním dvorem EU vedeny.

Soudní dvůr EU nebyl v průběhu své existence tolik obměňován, jako ostatní instituce Evropské unie. Tím, že se Evropská unie postupně rozšiřovala o nové členské státy, narůstala i pracovní náplň toho soudního orgánu. Reakce na vzniklou situaci na sebe nenechala dlouho čekat a Soudní dvůr EU se v dnešní době skládá ze tří unijních soudů.

Občané, díky vstupu do Evropské unie, mají nová práva a příležitosti. Těchto práv se mohou domáhat jak u vnitrostátních soudů, tak u Soudního dvora EU. Avšak výzkumy potvrzují, že povědomí lidí o fungování tohoto soudního orgánu není zrovna nejvyšší. Často se stává, že veřejnost zamění Mezinárodní soudní dvůr se sídlem v Haagu za Soud pro lidská práva ve Štrasburku.

Soudní dvůr EU se tedy snaží o to, aby se dostalo povědomí občanů, ale není to lehký úkol. Důvodem je také to, že nemá přímé spojení s občany, jako je tomu třeba u Parlamentu, kde jsou jeho zástupci voleni přímo občany EU.

Důležité je zdůraznit fakt, že Soudní dvůr úzce spolupracuje s národními soudy a tím se podílí na tvorbě a implementaci práva EU. Soudní dvůr má velmi omezenou legitimitu. Národní soudy sice svou legitimitu na Soudní dvůr vzájemnou spoluprací převádějí, ale i tak to není pro Soudní dvůr nijak významné.

Názor veřejnosti je lehce ovlivnitelný, proto je také autorita Soudního dvora závislá na tom, jaká rozhodnutí Soudní dvůr EU vydá. Dalším aspektem, který ovlivňuje autoritu vnímání Soudního dvora EU národními soudy.

Jakmile vnitrostátní soudy ignorují právní akty Soudního dvora, dochází k ovlivnění názorů veřejnosti. Soudní dvůr EU nedisponuje žádným prostředkem, který by mu pomohl vynutit svá rozhodnutí v rámci členských zemí, je tedy odkázán na to, že bude vnitrostátními soudy respektován.

Dříve nebylo postavení Soudního dvora tak výrazné jako je dnes. Avšak v průběhu let dosáhl Soudní dvůr nadnárodního postavení. Tím si vydobyl své místo a také zajistil, aby mělo evropské právo přednost před právem vnitrostátním a rovněž, aby bylo přímo aplikovatelné.

Soudní dvůr poskytuje výklad evropského práva a dokumentů a to hlavně z toho důvodu, že formulace právních aktů mnohých evropských institucí je nepřesná a nejasná.

Lisabonská smlouva v rámci posílení legitimacy Soudního dvora provedla změny, které se na příklad týkají žaloby na neplatnost, kdy žalobu mohou podat i neprivilegovaní žalobci.

Nadále je před Soudním dvorem velký problém, který se týká neustálého nárůstu případů řízení o předběžné otázce. I přesto, že soud zatím situaci účelně řeší, nedá se označit za dostačující.

Řízení o předběžné otázce je jedním z nástrojů, jak se mohou občané EU dostat blíže k právu EU. Zároveň je nástrojem, jak zaručit soudní ochranu když dojde ke sporu mezi vnitrostátním právem a právem Unie. Negativní stránkou řízení o předběžné otázce je jeho délka. I přes neustálé vylepšování se nedaří délku řízení zkrátit. To by mohlo vést k tomu, že by vnitrostátní soudy začaly

obcházet povinnost podání předběžné otázky. Důsledkem toho, by bylo negativní ovlivnění vzájemné spolupráce a určité podkopání autority Soudního dvora ES.

Otázkou bylo, zda a jak bude probíhat další rozvětvení či rozšiřování Soudního dvora EU. Návrh na patentový soud se neseťkal s největším ohlasem, tak bude nadále zajímavé, zda se Soudní dvůr EU rozroste o nějakého nového člena.

Dá se říci, že i přes to, že jsou řízení před Soudním dvorem zdlouhavá, tato instituce plní svůj účel a v soudním systému Evropské unie zastává nezastupitelnou úlohu.

Závěrem je vhodné připomenout, že i přes jistá úskalí, která má každá instituce EU, je Soudní dvůr tím nejdůležitějším nezávislým soudním rozhodcem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

FIALA, Petr – Pitrová, Markéta. *Evropská unie*. 1. vyd. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2.

HEBLTOVÁ, Ivana. *Evropský soudní systém*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, o.p.s., 2010. ISBN 978-80-86855-62-2

KARZEL, Daniel. *Evropský soudní dvůr: praktická příručka*. 1.vydání. Praha: ASPI, a.s., 2006. ISBN 80-7357-201-X

OUTLÁ, Veronika. *Judikatura Evropského soudního dvora*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-49-0

POMAHAČ Richard, *Evropské právo : (stručný přehled) / - 1. vyd.. - Praha : Karolinum, 2003 - 203 s. ISBN 80-246-0576-7*

ŠLOSARČÍK, I. *Politický a právní rámec evropské integrace*. Praha: Istitut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2005 ISBN 80-903237-5-8

TICHÝ, L., Arnold,R., Svoboda P.,Zemánek,J., Král, R: *Evropské právo*, 2.vydání.Praha, C.H.Beck,2004, ISBN 80-7261-061-9

VĚRNÝ, Arsen, DAUSES, Manfred A. *Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1998 ISBN 80-85864-41-X

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Oficiální stránky Soudního dvora Evropské unie, Jednací řád EU a Statut EU : www.curia.europa.eu

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura Soudního dvora Evropské unie

Seznam tabulek

Tabulka 1: Řízení před Soudním dvorem

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Seznam soudců Soudního dvora

PŘÍLOHY

Příloha A - Seznam soudců Soudního dvora

Vassilios Skouris

narozen v roce 1948; diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970); doktorát z ústavního a správního práva na univerzitě v Hamburku (1973); profesor na univerzitě v Hamburku (1972-1977); profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu (1978); profesor veřejného práva na univerzitě v Soluni (1982); ministr vnitra (v letech 1989 a 1996); člen správního výboru na krétské univerzitě (1983-1987); ředitel Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1997-2005); předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992-1994); člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993-1995); člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994-1996); člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995); člen správního výboru Řecké národní školy veřejné správy (1995-1996); člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997-1999); předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998; soudce Soudního dvora od 8. června 1999; předseda Soudního dvora od 7. října 2003.

Antonio Tizzano

narozen v roce 1940; profesor práva Evropské unie na Univerzitě La Sapienza v Římě; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969-1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979-1992), Katánii (1969-1977) a Mogadišu (1967-1972); advokát u italského Kasačního soudu; právní poradce na Stálém zastoupení Italské republiky při Evropských společenstvích (1984-1992); člen italské delegace během jednání o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky k Evropským společenstvím, jednání týkajících se Jednotného evropského aktu a Smlouvy o Evropské unii; autor početné řady publikací, včetně Komentářů k evropským smlouvám a kodexů Evropské unie; zakladatel a od roku 1996 ředitel revue „Il Diritto dell'Unione Europea“; člen řídicích nebo redakčních výborů několika právnických periodik; působil jako zpravodaj během mnoha mezinárodních kongresů; konference a přednášky na několika mezinárodních institucích, včetně Akademie mezinárodního práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertů prověřujících finanční hospodaření Komise Evropských společenství (1999); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000 do 3. května 2006; soudce Soudního dvora od 4. května 2006.

José Narciso da Cunha Rodrigues

narozen v roce 1940; různé funkce v soudnictví (1964-1977); vládou pověřen různými úkoly za účelem uskutečnění a koordinace studie reformy soudního systému; vládní zmocněnec u Evropské komise pro lidská práva a Evropského soudu pro lidská práva (1980-1984); znalec u řídicího výboru pro lidská práva Rady Evropy (1980-1985); člen revizní komise pro trestní zákoník a trestní řád; Procurador-Geral da República (1984-2000); člen kontrolního výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) (1999-2000); soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Allan Rosas

narozen v roce 1948; doktor práv na univerzitě v Turku (Finsko); profesor práv na univerzitě v Turku (1978-1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981-1996); ředitel Institutu pro lidská práva tamtéž (1985-1995); různé odpovědné univerzitní funkce národní a mezinárodní; člen vědeckých společností; koordinátor národních i mezinárodních výzkumných projektů a programů, zvláště v následujících oblastech: právo Společenství, mezinárodní právo, základní lidská práva a svobody; ústavní právo a srovnávací nauka o veřejné správě; zástupce finské vlády jakožto člen nebo poradce finských delegací na různých mezinárodních konferencích a setkáních; odborník na finské právo, zejména ve vládních a parlamentních právních komisích ve Finsku, stejně jako v Organizaci spojených národů, v Unesco, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy; od roku 1995 hlavní právní poradce právní služby Evropské komise pověřený vnějšími vztahy; od března roku 2001 zástupce generálního ředitele právní služby Evropské komise; soudce Soudního dvora od 17. ledna 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narozena v roce 1954; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (univerzita Complutense v Madridu); abogado del Estado (soudní úřednice) v Malaze; abogado del Estado v právní sekci ministerstva dopravy, turistiky a komunikací, poté v právní sekci ministerstva zahraničních věcí; abogado del Estado-Jefe ve státní právní službě pověřena zastupováním v řízení před Soudním dvorem a zástupkyně generálního ředitele sekce právní pomoci v mezinárodním právu a právu Společenství Abogacía General del Estado (ministerstvo spravedlnosti); členka poradní přípravné skupiny Komise pro budoucnost soudního systému Společenství; vedoucí španělské delegace skupiny „Přátelé předsednictví“ pro reformu soudního systému Společenství v rámci Niceské smlouvy a zvláštní pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“; profesorka práva Společenství na diplomatické škole v Madridu; spolušéfredaktorka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2003.

Koen Lenaerts

narozen v roce 1954; licencié en droit (diplom v oboru právo) a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979-1983), později profesor evropského práva na Katholieke Universiteit Leuven (od roku 1983); referendář Soudního dvora (1984-1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984-1989); advokát bruselské advokátní komory (1986-1989); hostující profesor na Harvard Law School (1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 6. října 2003; soudce Soudního dvora od 7. října 2003.

Juliane Kokott

narozena v roce 1957; studium práv (univerzity v Bonnu a Ženevě); LL.M. (American University/Washington D.C.); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardská univerzita, 1990); hostující profesorka na univerzitě v Berkeley (1991); profesorka veřejného práva německého a cizích států, mezinárodního práva a evropského práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) a Düsseldorfu (1994); zastupující soudkyně německé vlády u Mezinárodního smírčího a rozhodčího soudu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE); viceprezidentka Federální poradní rady pro globální změny (WBGU, 1996); profesorka mezinárodního práva a mezinárodního práva obchodního a evropského práva na univerzitě v St. Gallen (1999); ředitelka Institutu evropského a mezinárodního obchodního práva na univerzitě v St. Gallen (2000); zástupkyně ředitele studijního programu specializovaného na obchodní právo na univerzitě v St. Gallen (2001); generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2003.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

narozen v roce 1937; studium práv v Cambridge; barrister (1964-1980); Queen's Counsel (1980-1986); soudce High Court of England and Wales (1986-1995); Lord Justice of Appeal (1995-2003); přední člen od roku 1985 a v roce 2003 pokladník Honourable Society of the Inner Temple; soudce Soudního dvora od 8. ledna 2004.

Endre Juhász

narozen v roce 1944; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Segedíně, Maďarsko (1967); přijímací zkouška do maďarské advokátní komory (1970); postgraduální studium v oboru srovnávacího práva na univerzitě ve Štrasburku, Francie (1969, 1970, 1971, 1972); úředník právního odboru ministerstva zahraničního obchodu (1966-1974), ředitel pro legislativní záležitosti (1973-1974); první obchodní atašé na velvyslanectví Maďarska v Bruselu, odpovědný za otázky Společenství (1974-1979); ředitel na ministerstvu zahraničního obchodu (1979-1983); první obchodní atašé, dále pak obchodní poradce na velvyslanectví Maďarska ve Washingtonu DC, Spojené státy (1983-1989); generální ředitel na ministerstvu obchodu a ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1989-1991); hlavní vyjednavatel pro dohodu o přidružení mezi

Maďarskem a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (1990-1991); generální tajemník ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů, ředitel Úřadu pro evropské záležitosti (1992); státní tajemník při ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1993-1994); státní tajemník, předseda Úřadu pro evropské záležitosti ministerstva průmyslu a obchodu (1994); zvláštní a zplnomocněný velvyslanec, vedoucí diplomatické mise Maďarské republiky při Evropské unii (leden 1995 - květen 2003); hlavní vyjednávač pro přistoupení Maďarské republiky k Evropské unii (červenec 1998 - duben 2003); ministr bez portfeje pro koordinaci otázek evropské integrace (od května 2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

George Arestis

narozen v roce 1945; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Athénách (1968); M. A. Comparative Politics and Government, University of Kent v Canterbury (1970); výkon profese advokáta na Kypru (1972-1982); jmenování do funkce District Court Judge (1982); povýšen do funkce President District Court (1995); Administrative President District Court v Nikósii (1997-2003); soudce Nejvyššího soudu Kypru (2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

narozen v roce 1947; doktorát v oboru právo Královské univerzity na Maltě v roce 1973; nástup do maltské veřejné správy jako Notary to Government v roce 1975; poradce republiky v roce 1978, první poradce republiky v roce 1979, náměstek Attorney General v roce 1988, jmenovaný Attorney General prezidentem Malty v roce 1989; lektor občanského práva na částečný úvazek na Maltské univerzitě (1985-1989); člen univerzitní rady Maltské univerzity (1998-2004); člen komise pro správu spravedlnosti (1994-2004); člen výboru guvernérů rozhodčího centra na Maltě (1998-2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Marko Ilešič

narozen v roce 1947; doktor práv (univerzita v Lublani); zaměření na srovnávací právo (univerzity ve Štrasburku a Coimbře); justiční zkouška; soudce pracovního tribunálu v Lublani (1975-1986); profesor občanského, obchodního a mezinárodního práva soukromého; proděkan (1995-2001) a děkan (2001-2004) právnické fakulty univerzity v Lublani; autor četných právních publikací; honorární soudce a předseda senátu pracovního soudu v Lublani (1975-1986); předseda sportovního tribunálu Slovinska (1978-1986); předseda burzovní rozhodčí komory v Lublani; rozhodce rozhodčího soudu pojišťovací společnosti Triglav (1990-1998); rozhodce Jugoslávské obchodní komory (do roku 1991) a Slovinské obchodní komory (od roku 1991); rozhodce Mezinárodní obchodní komory v Paříži; soudce odvolacího soudu UEFA a FIFA; předseda Unie sdružení slovinských právníků (1993-2005); člen Asociace mezinárodního práva, Mezinárodního námořního výboru a dalších mezinárodních právních asociací; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Jiří Malenovský

narozen v roce 1950; doktor práv Univerzity Karlovy v Praze (1975); odborný asistent (1974-1990), proděkan (1989-1991) a vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva (1990-1992) Masarykovy univerzity v Brně; soudce Ústavního soudu ČSFR (1992); velvyslanec při Radě Evropy (1993-1998); předseda Výboru delegátů ministrů Rady Evropy (1995); vrchní ředitel na ministerstvu zahraničních věcí (1998-2000); předseda české a slovenské sekce Asociace mezinárodního práva (1999-2001); soudce Ústavního soudu (2000-2004); člen Legislativní rady (1998-2000); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (od roku 2000); profesor v oboru mezinárodního práva veřejného na Masarykově univerzitě v Brně (2001); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Uno Lõhmus

narozen v roce 1952; doktorát v oboru právo v roce 1986; člen advokátní komory (1977-1998); hostující profesor v oboru trestního práva na univerzitě v Tartu; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1994-1998); předseda Nejvyššího soudu Estonska (1998-2004); člen právní komise pro Ústavu; konzultant redakčního výboru pro trestní zákon; člen redakční pracovní skupiny pro trestní řád; autor řady publikací o lidských právech a ústavním právu; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Egils Levits

narozen v roce 1955; držitel diplomu v oboru právo a politických věd univerzity v Hamburku; vědecký spolupracovník na Právnické fakultě univerzity v Kielu; poradce lotyšského parlamentu pro otázky mezinárodního práva, ústavního práva a legislativní reformy; velvyslanec Lotyšska v Německu a Švýcarsku (1992-1993), v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku (1994-1995); místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, pověřený řízením ministerstva zahraničních věcí (1993-1994); smírčí soudce Smírčího a rozhodčího soudu OBSE (od roku 1997); člen Stálého rozhodčího soudu (od roku 2001); v roce 1995 zvolen soudcem Evropského soudu pro lidská práva, znovu zvolen v roce 1998 a 2001; četné publikace v oblasti ústavního práva a správního práva, legislativní reformy a práva Společenství; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narozen v roce 1950; bakalář v oboru občanského práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyššího studia evropského práva (University College Dublin, 1977); barrister u irské advokátní komory (1972-1999); docent evropského práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994-1999); zástupce irské vlády v četných věcech před Soudním dvorem Evropských společenství (od roku 1999); soudce High Court v Irsku (od roku 1999); Bencher (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); náměstek předsedy Irské společnosti evropského práva; člen Asociace mezinárodního práva (irská sekce); syn Andrease O'Keefeho (Aindrias Ó Caoimh), soudce Soudního dvora (1974-1985); soudce Soudního dvora od 13. října 2004.

Lars Bay Larsen

narozen v roce 1953; diplom politických věd (1976), licencié en droit (diplom v oboru právo) (1983), univerzita v Kodani; úředník na ministerstvu spravedlnosti (1983-1985); lektor (1984-1991), poté přidružený profesor (1991-1996) rodinného práva na univerzitě v Kodani; vedoucí sekce Advokatsamfund (1985-1986); vedoucí oddělení (1986-1991) na ministerstvu spravedlnosti; člen advokátní komory (1991); vedoucí divize (1991-1995), vedoucí policejního odboru (1995-1999), vedoucí právního odboru (2000-2003) na ministerstvu spravedlnosti; zástupce Dánska ve Výboru K-4 (1995-2000), v Groupe central de Schengen (1996-1998) a v Europol Management Board (1998-2000); soudce u Højesteret (2003-2006); soudce Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Eleanor Sharpston

narozena v roce 1955; studia ekonomie, jazyků a práv na King's College, Cambridge (1973-1977); asistentka a výzkumná pracovnice na Corpus Christi College, Oxford (1977-1980); členka advokátní komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980-1987 a 1990-2005); referendářka u generálního advokáta, poté u soudce Sira Gordona Slyna (1987-1990); profesorka evropského práva a práva srovnávacího (Director of European Legal Studies) na University College London (1990-1992); profesorka (Lecturer) na právnické fakultě (1992-1998), poté přidružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998-2005) na univerzitě v Cambridge; Fellow of King's College, Cambridge (1992-2010); Emeritus Fellow of King's College, Cambridge (od roku 2011); přidružená profesorka a výzkumná pracovnice (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzitě v Cambridge (1998-2005); Queen's Counsel (1999); Bencher of Middle Temple (2005); Honorary Fellow of Corpus Christi College, Oxford (2010); LL.D (h.c.) Glasgow (2010) a Nottingham Trent (2011); generální advokátka Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Paolo Mengozzi

narozen v roce 1938; profesor mezinárodního práva a vedoucí katedry Jeana Monneta práva Evropských společenství univerzity v Bologni; doktor honoris causa univerzity Carlos III v Madridu; hostující profesor při univerzitách Johnse Hopkinse (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris-II, Georgia (Atény) a Mezinárodního univerzitního institutu (Lucemburk); koordinátor programu European Business Law Pallas Program, organizovaného při univerzitě v Nimègue; člen poradního výboru Komise Evropských společenství pro veřejné zakázky; zástupce státního tajemníka pro průmysl a obchod u příležitosti půlročního italského předsednictví Radě; člen poradní přípravné skupiny Evropských společenství pro Mezinárodní obchodní organizaci (WTO) a ředitel zasedání výzkumného centra akademie mezinárodního práva v Haagu, věnovaného WTO, v roce 1997; soudce Soudu prvního stupně od 4. března 1998 do 3. května 2006; generální advokát Soudního dvora od 4. května 2006.

Yves Bot

narozen v roce 1947; diplom právnické fakulty v Rouenu; doktor práv (univerzita Paříž II Panthéon-Assas); hostující profesor na právnické fakultě v Le Mans; státní zástupce, poté první státní zástupce na státním zastupitelství v Le Mans (1974-1982); státní zástupce u tribunal de grande instance de Dieppe (okresní soud v Dieppe) (1982-1984); zastupující státní zástupce u tribunal de grande instance de Strasbourg (okresní soud ve Štrasburku) (1984-1986); státní zástupce u tribunal de grande instance de Bastia (okresní soud v Bastii) (1986-1988); generální advokát u cour d'appel de Caen (odvolací soud v Caen) (1988-1991); státní zástupce u tribunal de grande instance du Mans (okresní soud v Le Mans) (1991-1993); vysoký úředník na ministerstvu spravedlnosti pověřený zvláštními úkoly pro ministra (1993-1995); státní zástupce u tribunal de grande instance de Nanterre (okresní soud v Nanterre) (1995-2002); státní zástupce u tribunal de grande instance de Paris (okresní soud v Paříži) (2002-2004); hlavní státní zástupce u cour d'appel de Paris (odvolací soud v Paříži) (2004-2006); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Ján Mazák

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita Pavola Jozefa Šafaříka, Košice, 1978); profesor občanského práva (1994) a práva Společenství (2004); ředitel institutu práva Společenství na právnické fakultě v Košicích (2004); soudce u Krajského soudu v Košicích (1980); místopředseda (1982) a předseda (1990) Městského soudu v Košicích; člen slovenské advokátní komory (1991); právní poradce při Ústavním soudu (1993-1998); náměstek ministra spravedlnosti (1998-2000); předseda Ústavního soudu (2000-2006); člen Benátské komise (2004); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Jean-Claude Bonichot

narozen v roce 1955; licencié en droit (bakalář práv) na univerzitě v Metách, diplom Institut d'études politiques de Paris (Institut politických věd v Paříži), bývalý žák École nationale d'administration (Národní škola správní); zpravodaj (1982-1985), vládní komisař (1985-1987 a 1992-1999); přísedící (1999-2000); předseda šestého podsenátu senátu pro sporné věci (2000-2006) Conseil d'État (Nejvyšší správní soud); referendář u Soudního dvora (1987-1991); ředitel kabinetu ministra práce, zaměstnanosti a odborného vzdělávání, poté ředitel kabinetu státního ministra, ministra pro veřejnou službu a modernizaci správy (1991-1992); vedoucí právní mise Conseil d'État u Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (Národní zaměstnanecká zdravotní pojišťovna) (2001-2006); hostující profesor na univerzitě v Metách (1988-2000), poté na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne (od roku 2000); autor četných publikací o správním právu, právu Společenství a evropském právu lidských práv; zakladatel a předseda redakčního výboru *Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme* (Právní bulletin pro právo urbanismu), spoluzakladatel a člen redakčního výboru *Bulletin juridique des collectivités locales* (Právní bulletin pro místní celky), předseda vědeckého výboru pro výzkum týkající se institucí a práva urbanismu a bydlení; soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Thomas von Danwitz

narozen v roce 1962; studia v Bonnu, v Ženevě a v Paříži; státní zkouška v oboru právo (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonnu, 1988); mezinárodní diplom v oboru veřejné správy [École nationale d'administration, (Národní škola správní), 1990]; habilitován (univerzita v Bonnu, 1996); profesor německého veřejného práva a práva evropského (1996–2003), děkan právnické fakulty na univerzitě v Ruhr, Bochum (2000–2001); profesor německého veřejného práva a práva evropského (univerzita v Kolíně, 2003–2006); ředitel institutu pro veřejné právo a správní vědu (2006); hostující profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), univerzitě Françoise Rabelaise (Tours, 2001–2006) a na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne, (2005–2006); doktor honoris causa univerzity Françoise Rabelaise (Tours, 2010); soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Vericy Trstenjak

narozena v roce 1962; justiční zkouška (1987); doktorka práv na univerzitě v Lublani (1995); profesorka (od roku 1996) teorie práva a státu (právní nauka) a soukromého práva; vědecká pracovnice; doktorandská studia na univerzitě v Curychu, Institutu srovnávacího práva na univerzitě ve Vídni, na Institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku, na svobodné univerzitě v Amsterdamu; hostující profesorka na univerzitě ve Vídni, ve Freiburgu (Německo) a na právní škole Bucerius v Hamburku; vedoucí právní služby (1994-1996) a státní tajemnice ministerstva vědy a technologie (1996-2000); generální tajemnice vlády (2000); členka pracovní skupiny pro evropský občanský zákoník (Study Group on European Civil Code) od roku 2003; vedoucí výzkumného projektu Humboldt (Humboldt Stiftung); publikování více než sta právnických článků a několika knih o evropském právu a právu soukromém, držitelka ceny Asociace slovinských právníků „právník roku 2003“; členka redakční rady několika právnických časopisů; generální tajemnice Sdružení slovinských právníků, členka několika právnických sdružení, mezi jinými Gesellschaft für Rechtsvergleichung; soudkyně Soudu prvního stupně od 7. července 2004 do 6. října 2006; generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2006.

Alexander Arabadžev

narozen v roce 1949; studium práv (univerzita svatého Klimenta Ochridského, Sofie); soudce u soudu prvního stupně v Blagoevgradu (1975-1983); soudce krajského soudu v Blagoevgradu (1983-1986); soudce Nejvyššího soudu (1986-1991); soudce Ústavního soudu (1991-2000); člen Evropské komise pro lidská práva (1997-1999); člen Evropského konventu o budoucnosti Evropy (2002-2003); poslanec (2001-2006); pozorovatel u Evropského parlamentu; soudce Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Camelia Toader

narozena v roce 1963; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justiční čekatelka u soudu prvního stupně v Buftea (1986-1988); soudkyně u soudu prvního stupně 5. obvodu v Bukurešti (1988-1992); členka advokátní komory v Bukurešti (1992); lektorka (1992-2005), poté od roku 2005 profesorka občanského práva a evropského smluvního práva na univerzitě v Bukurešti; několik doktorandských a výzkumných studií na institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku (mezi lety 1992 a 2004); vedoucí odboru pro evropskou integraci na ministerstvu spravedlnosti (1997-1999); soudkyně Nejvyššího soudu (1999-2007); hostující profesorka na univerzitě ve Vídni (2000 a 2011); vyučující práva Společenství na Národní justiční akademii (2003 a 2005-2006); členka redakční rady několika právních časopisů; od roku 2010 přidružená členka Mezinárodní akademie pro srovnávací právo, emeritní vědecká pracovnice centra pro studium evropského práva na institutu právního výzkumu rumunské akademie; soudkyně Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Jean-Jacques Kasel

narozen v roce 1946; doktor práv, bakalářská zkouška (licence) se zaměřením na správní právo (ULB, 1970); diplom z IEP v Paříži (Ecofin, 1972); advokátní koncipient; právní poradce Banque de Paris et des Pays-Bas (1972-1973); atašé, poté vyslanec tajemník na ministerstvu zahraničních věcí (1973-1976); předseda pracovních skupin Rady ministrů (1976); první tajemník zastupitelského úřadu (Paříž), zástupce stálého představitele při OECD (styčný diplomat pro UNESCO, 1976-1979); vedoucí kabinetu místopředsedy vlády (1979-1980); předseda pracovních skupin CPE (Asie, Afrika, Latinská Amerika), poradce a následně zástupce vedoucího kabinetu předsedy Komise Evropských společenství (1981); ředitel pro záležitosti rozpočtu a služebního řádu v generálním sekretariátu Rady ministrů (1981-1984); rada stálého zastoupení při Evropských společenstvích (1984-1985); předseda rozpočtového výboru; zplnomocněný vyslanec, ředitel pro politické a kulturní záležitosti (1986-1991); diplomatický poradce předsedy vlády (1986-1991); velvyslanec v Řecku (1989-1991, nerezidentní), předseda politického výboru (1991); velvyslanec, stálý zástupce při Evropských společenstvích (1991-1998); předseda Coreperu (1997); velvyslanec (Brusel, 1998-2002); stálý představitel při NATO (1998-2002); dvorní maršálek a vedoucí kanceláře jeho královské Výsosti velkovévody (2002-2007); soudce Soudního dvora od 14. ledna 2008.

Marek Safjan

narozen v roce 1949; doktor práv (univerzita ve Varšavě, 1980); doktor právních věd (univerzita ve Varšavě, 1990); řádný profesor práva (1998); ředitel institutu občanského práva na univerzitě ve Varšavě (1992-1996); prorektor univerzity ve Varšavě (1994-1997); generální tajemník polské sekce Sdružení přátel francouzské právní kultury založeného Henrim Capitantem (1994-1998); zástupce Polska ve výboru pro bioetiku Rady Evropy (1991-1997); předseda vědecké rady Institutu spravedlnosti (1998); soudce Ústavního soudu (1997-1998), poté

předseda téhož soudu (1998-2006); člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva (od roku 1994) a její místopředseda (od roku 2010), člen Mezinárodního sdružení pro právo, etiku a vědu (od roku 1995), člen polského helsinského výboru; člen Polské akademie umění a literatury; vyznamenání za zásluhy udělené generálním tajemníkem Rady Evropy (2007); autor četné řady publikací v oblasti občanského práva, lékařského práva a evropského práva; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

Daniel Šváby

narozen v roce 1951; doktor práv (univerzita v Bratislavě); soudce obvodního soudu v Bratislavě; soudce odvolacího soudu u občanskoprávního senátu a místopředseda Městského soudu v Bratislavě; člen odboru občanského a rodinného práva právního institutu ministerstva spravedlnosti; dočasně přidělený soudce obchodního kolegia Nejvyššího soudu; člen Evropské komise pro lidská práva (Štrasburk); soudce Ústavního soudu (2000-2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004 do 6. října 2009; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

Maria Berger

narozena v roce 1956; studium práv a ekonomie (1975-1979), doktorka práv; asistentka a lektorka na Institutu pro veřejné právo a politické vědy na univerzitě v Innsbrucku (1979-1984); rada na spolkovém ministerstvu vědy a výzkumu, naposledy ve funkci zástupkyně vedoucího oddělení (1984-1988); pověřená otázkami EU v Úřadu spolkového kancléře (1988-1989); ředitelka Odboru evropské integrace Úřadu spolkového kancléře (příprava na přistoupení Rakouska k Evropské unii) (1989-1992); ředitelka na Kontrolním úřadu ESVO v Ženevě a Bruselu (1993-1994); proděkanka Donau-Universität v Krems (1995-1996); poslankyně Evropského parlamentu (listopad 1996 - leden 2007 a prosinec 2008 - červenec 2009) a členka právního výboru; náhradnice v evropském Konventu o budoucnosti Evropy (únor 2002 - červenec 2003); členka městské rady v Perg (září 1997 - září 2009); spolková ministryně spravedlnosti (leden 2007 - prosinec 2008); soudkyně Soudního dvora od 7. října 2009.

Niilo Jääskinen

narozen v roce 1958; licence en droit (diplom v oboru právo) (1980), diplom „magister“ v oboru právo (1982), doktorát (2008) na univerzitě v Helsinkách; lektor na univerzitě v Helsinkách (1980-1986); referendář a soudce dočasně přidělený k soudu prvního stupně v Rovaniemi (1983-1984); právní poradce (1987-1989), poté vedoucí oddělení evropského práva na ministerstvu spravedlnosti (1990-1995); právní poradce na ministerstvu zahraničních věcí (1989-1990); poradce a tajemník pro evropské záležitosti Velkého výboru finského parlamentu (1995-2000); dočasně přidělený soudce (červenec 2000 - prosinec 2002), poté soudce (leden 2003 - září 2009) Nejvyššího správního soudu; odpovědný za právní a ústavní otázky při jednáních o přistoupení Finské republiky k Evropské unii; generální advokát Soudního dvora od 7. října 2009.

Pedro Cruz Villalón

narozen v roce 1946; vysokoškolský diplom v oboru právo (1963-1968) a titul doktora práv (1975) obdržel na univerzitě v Seville; postgraduální studium na univerzitě ve Freiburgu im Breisgau (1969-1971); profesor práva a politiky na univerzitě v Seville (1978-1986); vedoucí katedry ústavního práva na univerzitě v Seville (1986-1992); referendář u ústavního soudu (1986-1987); soudce ústavního soudu (1992-1998); předseda ústavního soudu (1998-2001); fellow na Wissenschaftskolleg v Berlíně (2001-2002); vedoucí katedry ústavního práva na Autonomní univerzitě v Madridu (2002-2009); volený člen Státní rady (2004-2009); autor řady publikací; generální advokát Soudního dvora od 14. prosince 2009.

Alexandra (Sacha) Prechal

narozena v roce 1959; studia práv (univerzita v Groningenu, 1977-1983); doktorka práv (univerzita v Amsterdamu, 1995); odborná asistentka právnické fakulty v Maastrichtu (1983-1987); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (1987-1991); lektorka na Institutu Evropa právnické fakulty univerzity v Amsterdamu (1991-1995); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Tilburgu (1995-2003); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Utrechtu a členka správní rady Institutu Evropa univerzity v Utrechtu (od roku 2003); členka redakčních výborů několika národních a mezinárodních právnických časopisů; autorka četných publikací; členka nizozemské Královské akademie věd; soudkyně Soudního dvora od 10. června 2010.

Egidijus Jarašiūnas

narozen v roce 1952; držitel diplomu v oboru právo univerzity ve Vilniusu (1974-1979); doktor právních věd Litevské právní akademie (1999), advokát litevské advokátní komory (1979-1990); poslanec Nejvyšší rady (Parlamentu) Litevské republiky (1990-1992), poté člen Seimas (Parlamentu) Litevské republiky a člen Komise státu a práva (1992-1996); soudce Ústavního soudu Litevské republiky (1996-2005), poté poradce předsedy Ústavního soudu Litvy (od roku 2006); asistent na katedře ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (1997-2000), poté přidružený profesor (2000-2004) a následně profesor (od roku 2004) na uvedené fakultě a konečně vedoucí této katedry (2005-2007); děkan právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (2007-2010); člen Benátské komise (2006-2010); signatář aktu ze dne 11. března 1990 o obnovení nezávislosti Litvy; autor řady právních publikací; soudce Soudního dvora od 6. října 2010.

Carl Gustav Fernlund

narozen v roce 1950; diplom v oboru právo na univerzitě v Lundu (1975); vedoucí soudní kanceláře soudu prvního stupně v Landskroně (1976-1978); přisedící odvolacího správního soudu (1978-1982); zastupující soudce odvolacího správního soudu (1982); právní poradce stálého ústavního výboru švédského parlamentu (1983-1985); právní poradce na ministerstvu financí (1985-1990); ředitel odboru daně z příjmů fyzických osob ministerstva financí (1990-1996); ředitel odboru spotřební daně

ministerstva financí (1996–1998); finanční poradce stálého zastoupení Švédska při Evropské unii (1998–2000); generální ředitel pro právní věci oddělení daní a cel ministerstva financí (2000–2005); soudce Nejvyššího správního soudu (2005–2009); předseda správního odvolacího soudu v Göteborgu (2009–2011); soudce Soudního dvora od 6. října 2011.

Alfredo Calot Escobar

narozen v roce 1961; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě ve Valencii (1979-1984); obchodní analytik u Rady obchodních komor Valencijského autonomního společenství (1986); právník lingvista u Soudního dvora (1986-1990); právník revizor u Soudního dvora (1990-1993); rada na odboru tisku a informací Soudního dvora (1993-1995); rada na sekretariátu institucionálního výboru Evropského parlamentu (1995-1996); atašé vedoucího kanceláře Soudního dvora (1996-1999); referendář u Soudního dvora (1999-2000); vedoucí španělského překladatelského oddělení Soudního dvora (2000-2001); ředitel, poté generální ředitel překladatelské služby Soudního dvora (2001-2010); vedoucí kanceláře Soudního dvora od 7. října 2010.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Bc. Hana Sakalová

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: Prezenční

Název práce: Soudní dvůr Evropské unie

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 60

Celkový počet stran příloh: 12

Počet titulů české literatury a pramenů: 8

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 1

Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák

